

૫૫૨૭

‘ જા આવને તઆલા ’

હદીયતુલ મુસ્લેમીન;

યાને

મુર્રીયાતે દીન.

કર્તા, મીર સેયદ અલી

છપાવી પ્રગટ કરનાર

સેયદખતુ ખીન સેયદ અમીર કાદી

‘બીલીમોરીઆ’

સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં અકટ પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી છે.

સર્વ હક કર્તાએ સ્વાધીનમાં રાખ્યા છે. મુરત.

“ધી રાઇઝીંગ સ્ટાર” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
ગંગાશામ આત્માશામ પંડીતે છાપી.

૧૦૦૦ નકલ

સને ૧૩૧૧ હીજરી

સને ૧૮૬૪ઇ.

કીંમત રૂા. ૦-૭-૦ સાતઆના

દીપ્તિ

હાલના જમાનામાં મુસલમાન ભાઈઓ દીનની કિંજવણીમાં
લદન પહોંચી પડેલા છે. અને દીની કીતાબો અરબી ભાષામાં
છે. અને જો કે તેના તરજુમો ઉરદુ, ફારસી ભાષાઓમાં
બધા છે, તોપણ કેટલાક ઉરદુ, ફારસી, પણ શીખેલા
નહીં હોવાથી, પોતાના મનહુબથી ખિલકુલ નાવાકેર છે, એ
ધણી દીલગીરીની વાત છે.

આ તરફના કેટલાક મુસલમાન ભાઈઓ પોતાને
મનહુબી ઈદમ નહીં શીખતાં, ઘણા જણા ગુજરાતી ભાષા
શીખેલા છે, અને શીખે છે. તેથી જો મનહુબી કીતાબો
ગુજરાતીમાં તરજુમો થઈ છપાયેલી હોય, તો તે વાંચી
પોતાના પેદા કરનારને ઓળખી જહાલતના અંધારામાંથી
બહાર આવી શકે; એમ ધારી તથા કેટલાક ભાઈઓની
મંગણી ઉપરથી, હાલમાં જે આ રીસાઓ ઉરદુ જમાન
અને ગુજરાતી હરફમાં લખાયે છે.

આ રીસાલામાં જમાને ઉરદુ એટલાજ માટે
રાખી છે કે બાણખરા ઉરદુ જમાન ખોલી જાણે; અને એ
જમાન ખોલવાનો જેને મહાવરો નથી, તેઓ પણ સારીપેઠે

સમજી શકે છે. એમાં અરખી આવતો દાખલ કરી છે, અને તે ગુજરાતી હરફામાં લખા છે; પરંતુ અરખી અક્ષરો અને ગુજરાતીના ફેટલાક અક્ષરોના ઉચ્ચારમાં ઘણો ફર છે. તેથી ગુજરાતીમાં ખરાબર લખી ઉચ્ચાર કરવો એ મુશ્કેલ છે તો પણ ઘણાક ‘કલ્પાને શાંતિ’ પઢી જાય છે. તેઓ સારી રીતે ઉચ્ચાર કરી શકશે, એમ આશા છે. એમાં સારી રીતે સમજ પડે એ પ્રમાણે ખયાન ન્યાયનો કાળજી રાખી છે. તો પણ જે તદ્દનજ નાવાકેફ હોય તેને સમજ નજ પડી શકતી હોય, તેણે કોઈ જાણનાર પાસે સમજ લેવી, એટલે મતલબ હાંમલ થશે.

મ. ૧૨ રીસાલામાં કેટલીક ક્રીડાઓની જે મદદ લીધી છે, તેથી તેના ખનાવનારનો ઉપકાર માનું છું; અને ખોલ ઘણીએક સુચના મારા..... તરફથી કરવામાં આવી છે, તેથી તેમનો ઘણો આભારી થાઉં છું.

અગર કોઈ સાહેબને એમાં કોઈજગાએ ભુલ માલમ પડે, તો દુરસ્ત કરી પઢી લેશો. અને સેવકને દર ગુજર કરશો એવી મારી વિનંતી છે. કેમકે માનુસ માત્ર ભુલથી ભરેલું છે. અને કોઈથી ભુલ નજ થાય, એમતો ખનવું મુશ્કેલ છે.

જાગ મીર સૈયદઅલી

આ રીસાલામાં અરખી આવતો વીજેરે દાખલ કરેલું

છે માટે બીજી ક્રિતાઓનાં પંડે. એની તાઝીમ કરવી; અને
જે કાંઈ એની બેખદગી કરશે, તે ગુનાહગાર થશે.

તા. ૩૦ છેવટ ત્રણ વર્ગને વીનંતી કરવાની કે આ
ક્રિતાબ લખી છપાવવા અગાઉ એની કીમત માત્ર રૂ. ૦-૫-૦
રાખેલી પરંતુ લખના માંડયા પછી કેટલીક મહત્વની
બાબતો હાખલ કરવા જે સી જડી આવવાથી તે હાખલ કરવા
વીચાર થયો. તેમ કરતાં આતું કદ વધી જવાથી છપામણી
વીગરે ખર્ચ વધી પડવાથી એ ક્રિતાબ હવે પછી થનાર
ગ્રાહકોને કબુલ કરેલી કિંમતમાં આપવાને બની શકતું નથી
તેથી દીલગીર છીએ. હાલ એતું કદ વધી જવાથી એની
કિમત રૂ. ૦-૭-૦ (સાત આના) લેવા કરાવ્યું છે. વેલ્યુ
ચેએખલથી મંગાવનારે મનોચાર્ડરનો ખર્ચ પોતાને શીર
સમજવો.

કર્તા

સેહરીરતે કીતાબે હાજા 'હદીયતુલ મુસ્લેમીન.'

ખાખત	નંબર	ખાખત	નંબર
ઇસલામી પદ્ધતિ રૂઝ		ખયાન મકરહાતેનમાન	૪૩
કુલમબે રહાદત.	૨	ખીમારકી નમાજમે	૪૫
કુલશ રૂઝ નમાજ	૧૦	મુમાફરીકી નમાજમે	૪૬
કુઆએ રૂઝ	૧૫	નમાને જુમઅ	૪૭
અતહીયાત	૧૬	નમાને ઇદન	૫૦
ખયાને વજુ	૧૭	નમાને તરાવીહ	૫૨
નવાકીસે વજુ	૧૮	ખયાને નમાને આશુરા	૫૫
ખયાને તમમુમ	૧૯	ખયાને નમાને વહ-	
ખયાને ગુસલ	૨૦	જન્નુદ	૫૫
નમાજકે ફરજોકા ખ-		ખયાને નમાને જનાજ	૫૬
યાન	૨૩	તીસરા રૂઝ જકાત	૬૨
વાનેખાતે નમાજ	૨૬	સદકએ ફીતર	૬૬
ખયાને જુજતે નમાજ	૨૯	ખયાને ફરખાની	૬૭
ખયાને જમાઅત	૩૧	ચોથા રૂઝ રોજએ	
ખયાને હિમામત	૩૨	રમજાન	૬૮
ખયાને અબાન	૩૩	પાંચવાં રૂઝ હજ	૭૨
ખયાન તરકીખમે ન-		ખયાને અકીકા	૭૩
માજ પરહનેકે	૩૫	ખયાને મુતફર રકાત ને	
ફરકહાએ નમાને મદ		યતે આર ફાતેહા આ-	
આર અવરત	૪૨	ર કુઆ	૭૪

(૬)

સહીહ નામા

ગલત	સહીહ	સંખ્યા	સતર
ચહારમ	ચહારમ	૨	૧૫
પંજમ	પંજમ	"	૧૬
મુદ્રસીલ	મુદ્રસીલ	૩	૭
અત	અત	"	૧૩
શશમ	શશમ	"	૧૫
ફતમ	હફતુ ન	"	૧૬
મોહમદ	મોહમદ	૬	૨૦
મુતલબ	મુત તલી પ	૭	૧
આમ.લકે	આમાલકે	"	૧૮
ફજ ફી	ફજરફી	૧૦	૧૦
તખાલા	તખાલા	૧૨	૧૭
કનુત	કનુત	૧૫	૯
દોને.	દોનો	૧૭	૧૨
ચીજસીં	ચીજીસે	"	૧૪
પાના	પાની	૨૦	૨
સાબ	સવાબ	૩૨	૨
આમાન	આમીન	૩૬	૧૦
અલ	અલા	"	૨૦
ન લાહા	નલાહા	૬૦	૧૩

ગલ ૧	સહી ૩	સર	સર
મહાનેકા	મહાનેકી	૭૦	૧૬
ઝેકા	ઝેક	૭૧	૧૪
બરી	બરી	"	૧૬
રોજેક	રોજેકી	"	૧૭
દાન	દીન	૭૨	૨
દાઠકે	દાઠકે	૭૪	૬
મુરદેકા	મુરદેકી	૭૫	૧૫
કરનેકા	કરનેકી	૭૬	૮
દોના	દીના	૭૭	૧૨

હઠી ચતુલ મુસ્લેમીન, યાને ઝુરરીયાતે દીન.

બીસમીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

“આલહમ્દો લી હલાહે આલા નવાલેહી
વસ્સલાતો વસ્સલામો આલા રસુ લીહી મોહમ
મહોન વઆ લીહી વ અસહાબીહી અજમદન”
અથ અહીં જો સમજો તુમ ઈસ પાતકો કે મુસલમાન હોના
બહી • નેઅમતકે, જો કોઈ મુસલમાન હુવા, દુનયામેંલી
ઉમર પર રહમત હો. ઈયાર આકેબતમે બડે બડે દુન્યામેંલી
પાવે, ઈયાર બીજો મુસલમાન હુએ જોઈ ઇબ્રાહીમ કુથુલ નહીં
ગેની, ઈસો વાસ્તે હર ઇનસાન પર લાઝીમ હુએ, કે પેહલે
ઈનાન ઈયાર ઈસલામકે મસાઉલ સીજે. ઈયાર અપની અપ-
લાદ ઈયાર સખ ઘરકે આદમીઆંક સીખાવે, તો મરનેકે બાદ
નબત અજબસે પાવે. ઈયાર નહીંતો બહોત અઘ્રાબ દેખેગા,
ચહુબી ઈયાર ઉસકે ઘર પાવેબી.

અખ તુમ મસાઇલ દીનકે દીલસે મુને. પઝી પઝી
 હીતાળોં મોતેખર સે નીકાલ કર ખ્યાન કરતાહું. —ફરમાયા
 “રમુલે ખુદા સલ બદલા હો અલેહે વઆલી
 હી વસદલમ” ને, કે ખુનયાદ ઈસલામકી પાંચ ચીઝે હે.
 અવ્વલ ‘કલમા શહાદતકા’, ફુસરે ‘નમાઝ’, તીસરે
 ‘જકાત’, ચવથે ‘હજ’, પાંચવી ‘રોઝે રમજાનકે’.

ઈસલામકા પહેલા રૂકુન—કલમે શહાદત.

‘અવ્વલ કલમે તેયખ, લાઈ લાહા ઇલ લદલાહો
 મોહમદર રમુ લુદલાહ’—દોયમ કલમે શહાદત. અશ
 હુદો અન લાઈલાહા ઇલ લદલાહો વાહદહુ લાશરીક
 લહુ વઅશ હુદો અન ના મોહમ મદન અવાદોહુ વ
 રમુલો. સૈયુમ કલમે તમજીદ, મુખહા નદલાહે વલ
 હુમદો લીદલાહે વલા ઈ લાહા ઇલ લદલાહો વદલાહો
 અકખર વલા હવલા વલા કુવ્વતા ઈદલા ખીદલા હીલ
 અલી ઇલ અલમ-અહારમ કલમે તવહીદ, લા ઈલાહા
 ઇલ લદલાહો વાહદહુ લાશરીકલહુ લહુલ મુલકો વલ
 હુલ હુમદો યોહુધી વ યોમીતો વહોવા હૈમુન લા
 યમુતો વલા યનામો વલા યફુતો અખદન બે યદે હીલ
 ખેર વહોવા અલા કુદલે શેઇન કહીર—પંજમ કલમે

૨૬ કુરૂર, અઘી હુમ્મા ધનની આઉળે બેકા મીન અન
 ઉશરેકા મિકા શેઅન વ અના આલમો ખીહી અસતગ
 ફેરોકા લે માલા આ લમો ખીહી તુખતો વરજતો અ
 નહો વ અસલમતો વા કુલો ધનની અશહુદો અન
 લાઇ લાહા ઇલ લઘીહો વાહુદહુ લાશરીક મહુ વાઅશ
 હુદો અન ના મોહમ મદન અખ દોહુ વ રસુલો
 (ઇમાને મુફ્સસ.) આમનતો ખીહીહો વ મલા એક
 તીહી વ કેતો ખીહી વ રો સો લીહી વલ યોમીલ
 આખેરે વલ કદરે ખય રીહી વ શર રીહી મીન હીહો
 તઆલા વલ ખાસે ખા દલ મોતે હક (ઇમાને મુજમ્મીલ)
 આમનતો ખીહીહો કમા હોવા બે અસમા ઈહી વ
 સીફાતેહી વ કખીલતો જ મીઆ અહકામીહી અશ હુદો
 અન લાઇ લાહા ઇલ લઘીહો વાહુદહુ લાશરીકલહુ
 વાઅશ હુદો અનના મોહમ મદન અખદોહુ વ રસુલો
 -શરામ કલમે અસતગફાર, અસતગ ફીરહી હીલ અશ
 મોલ મશ લા ઈલાહા ઈલાહુ અલ હૈયુલ ફૈયુમ વઆ
 તુબો ઇલેકા મીનજ જન્ ખીલલશ લા આલમો ઇન નકા
 અનતા અહામુલ ગુયુખ યા ગફફા રજ જુતુ બે બે રહ-
 મતેકા યા અર હમર રાહિમીન-હકતમ કલમે સૈયદુલ
 અસતગફાર, અહા હુમ્મા અનતા રખમી લા ઈલાહા
 ઈલા અનતા ખલક તની વ અના અખદોકા વ અના
 અહા અહુદેકા વ વાઅ નેકી મસ તતાતો આઉળે

બેકા મીન શબ્દે મા સનાતો અબુ ઓ લકા બે નઅ
મતેકા અલઈ યા વ અબુઓ બે જનબી ફગ ફેરવી ફ
ઇન નહુ લા યગ ફે રજ જુનુબા ઇલા અનતા બે રહ
મતેકા યા અર હુમર રાહેમીન'.

અબુ સુતો તુમ પેહલે કલમેકે માઅને ફર્જ ચહી હે
મુસલમાન પર હેકે જખાનસે ઇકરાર કરે, ઓર દીલસે સઅ
જાને, કે પયદા કરને વાલા સારી જહાનકા એકહે, અલાહ
ઉસકા નામ પાક હે, કોઈ ઉસકા શરીક નહીં, સબ બડાઈયાં
ઓર કમાલ ઉસીકો હે, ઓર વોહ સબ એબોસે પાકહે કીસી
કાગમેં કીસીકા મોહતાબ નહી. ઓર સબ ઉસકે મોહતાબ
હેં સબ ચીજોંકી ઉસે ખબરહે. એક જરરાં ઉસસે છુપા
નહી, 'ઉસે સબ ચીજોંકી કદરત હે, જો આહે સો કરે. કોઈ
ઉસકે હુકમકો ફેર નહીં સકતા. ઓર જોકુછ ખંદે કામ
કરતે હેં, ભલા યા ખુરા બલકે જો દુનીયામેં હોતાહે
સબ ખુદાકી તકદીરસે હોતાહે. ખુદાને પેહલેહી મુકરર કર
રખ્યાયા, કે ફલાનેસે ફલાને વકત અયસા અયસા હોગા
ઓર ઇમાન લાવેકે ફીરસ્તે ખંદે ખુદાકે હેં પયદા હુએ
નુરસે પાકે હેં ગુનાહ નહીં કરતે. હસ હસ કામપર ખુદા
ને મુકરર કર દીયાહે ઉસપર કાયમ હેં. ન મરદ હેં ન
અવરત ખાતે પીતે નહીં, ખુદાકા હક ઉનકી હંદગીહે

ગીનતી ઉનકી ખુદાકે સીવા કોઈ નહીં જનતા. ઉનમે
 આર ફીરસ્તે ખહોત નામ વરહે. 'અખદલ' કે કીતાબે
 ખુદાકી આર હુકમ ખુદાકે, પેગંબરોંકે પાસ બાંચા કરતેયે.
 ૧ 'મોકાઇલ' કે રોજ ખુદાકે હુકમસે ખંદાંક પોંહચાતેહે
 આર મોહકી તૈયારી ભી કરતેહે. 'ઇસરાફીલ.' કે સુર
 મોહમે લીચે ખડે કયામતકે દીન કુકેંગે. 'ઇઝરાઇલ.'
 કે મરતે વકત જન નીકાલતેહે. આર ઇમાન લાવે, કે
 ખુદાને કીતાબે પેગંબરોંકે બેજહે, 'તવરેત' હજરત મુસા
 પર ઇજજલ, હજરત ઇસા પર ઝબુર હજરત દાઉદ
 ૨ પંર, કુરાન હજરત મોહમદ મુસતશ પર, અલેહી સ્સ
 લા તો વ સ્સલામ, આર બાજી કીતાબે, આર પેગંબરોં પ
 ર, જોકજી. ખુદાકી કીતાબોં મેં લીખા હે, સખ હકહે. ઉસ
 પર ઇમાન લાવે. આર. ઇમાન લાવે, કે ખુદાને ખંદાકી
 હીદાયત કે વાસ્તે દુન્યામે પેગંબરોંકે બેજ, આર હુકમ
 કીયા કે જસ રાહ પર પેગંબર ચલેં ઉસી રાહ પર ચલો
 ૩ તો દીન દુનયા તુમહારા દુરસ્ત રહે. જો કોઈ દુસરી રાહ
 ચલેગા, દાજખી હોગા. સખ પેગંબર ખરહક હેં, આર
 ગુનાહોંસે પાક. આર સારી ખુદાઈસે અફજલ હેં. ઉનકે
 દરજેકો કોઈ નહીં પોંહંચતાહે. અવ્વલ પેગંબર હજરત
 ૪ 'આદમ' હેં ખાપ સખ આદમીઓંકે, ઉનકે પીછે અવલાદ

સે ઉનકી ઝોર બહોતસે પેગંબર હુએ. ગીનતી ઉનકી ખુદાક માલુમ હે. આખેર સબસે પીછે ફુનયામે હજરત 'મોહમ્મદ મુસતશ' સબ લલાહો અલેહે વ આલીહી વ સલમ આચેહેં ઝોર પેગંબરી હજરત પર ખતમ હુઈ પર નુર હજરતકા સબસે પેહલે પયદા હુવાયા. ઇસી વાસ્તે હજરત સબ પેગંબરોંકે સરદાર હેં, પયદા હુએ મકકે શરીફ મેં, જબ આલીસ બર્સકે હુએ, તબ ખુદાકી તરફસે પેગંબરી મીલી. ઝોર કરાને શરીફ ઉતરના શુર હુવા, ફીર તેરાં બરસ મકકે શરીફમેં ઝોર રહે, વહાં મેરાજ હુઈ. હજરત 'અબ્દુલ' ખુરરાક બેકર આચે. હજરતકો સવાર કરકે મસજદ અકસામેં લે ગયે. ઝોર વહાંસે સાતવેં આસમાન પર હજરત તશરીફ લે ગયે. અર્શ ઝોર કરસો સબ કુછ દેખા. ઝોર બેહસ્ત ઝોર દાનખકી લી સેર કી ઝોર ઉસ રાતમેં બડી બંડી નઅમતેં ખુદાકી તરફસે પાઈ ઝોર પાંચોં નમાજ લી વહાં ફર્જ હુઈ. ફીર જબ હજરત તીરપન બરસકે હુએ, ખુદાકે હુકમસે મકકે શરીફસે મદીને પાકમેં આચે. દસ બરસ વહાં રહે, જબ તીરસઠ બરસકે હુએ વફાત પાઈ. ચુનાચે મજરે શરીફ હજરતકા વહાં બના. 'આર ફુરસી હજરતકી ચેડે'.

'મોહમ્મદ', બીન 'અબ્દુલ્લા', બીન 'અબ્દુલ

મુનદસખ', ખીન 'હાશમ', ખીન 'અખદ મુનાફ'.

ઝોર ઇમાન લાવે, કે મરનેકે પીછે આદમી કે પાસ દા ફીરસ્તે 'મુનકર', 'નકીર', આકર સવાલ કરતે હુએ રખ તેરા કોનહે! મુરદા અગર બાઈમાનહે, જવાબ ઉનકો દેતાહે. રખ મેરા અલાહ દીન મેરા ઇસલામ. ઝોર એ શખ્સ રસુલ ખુદાકેહે. હમારે વાસ્તે ખુદાકે હુકમ લેકર આચે. ફીર ઉસ મુરદેપર ખુદાકી રહમત હોતીહે. બેહસ્તકી તરફ દરવાજા હિસકે વાસ્તે ખોલ દેતે હે, ઝોર જો ચેહ મુરદા બેઈમાન થા, મુનકર નકીરકા જવાબ ઉસે નહીં આતા. હરખાર કેહતા હે, મેં નહીં જાનતા. ફીર ઉસપર અજબ સખ્ત કરતેહે આફ દરવાજા દોનખકી તરફ ખોલ દેતેહે ઝોર ઇમાન લાવે, કે કયામત આની ખર હકહે. ઉસદીન હજરત ઇસરાફીલ સુર ફુકેંગે, આસમાન ફટ જાવેંગે, તારે ફટ જાવેંગે, ઝોર ફટ કર ગીર પડેંગે ઝોર પહાંડ ઉડતે ફીરેંગે, જેસે રૂધકે ગામે. ફીર આસમાન ઝોર સારા જહાન ફના હોગા. જબ ફુસરી ખાર સુર ફુકેંગે, ફીર કુછ મોજુદ હોજાએગા, મુરદે જોશેસે નીકલેંગે, ઝોર તરાજુ અમલકી ખડી હોગી ઝોર નામ આમલકે ઉનકે હાથોમેં દેંગે, ઝોર હિસાબ કરેંગે, હાથ પાઉં ઉસકે ગવાહી દેંગે, કે ભલે કામ કીચે થા ખુર. ઝોર દોનખકી પીઠ પર પુલ સરાત ખડા હોગા.

ખાસસે ખારીક ઝોર તલવારસે તેજ ઉસપર સખક ચલનેકા
હુકમ હોગા. નેક અયસે ચલે જાઈ જો, કે જયસે ખોજસી,
યા જયસે ખાવ યા જયસે ઘોડા તેજ. ઝોર ખાઝે ખ્યાદાંકી
તરેહ ઝોર બહોતસે દાજખમેં કટ કર ગીરંજો. ઝોર ઇમાન
લાવે કે, હક તઆલાને હજરત પેગંબરકો હોને કવસર
દીયાદે, પાની ઉસકા શહેદસે મીઠાહે, ઝોર દુધસે ઝીયાદા
સુફદાહે, કુઝે ઉસકે બહોતહે, જયસે આસમાનકે તારે. હજરત
‘રસુલે ખુદા સલ્લ લલ્લા હો અલેહે વસલ્લમ’ ઉસપર
બેઠકે, કયામતકે દીન અપની ઉમ્મતકો પાની પીસાવેંજો.
જો કોઈ પીએગા ફીર ખ્યાસા નહોગા. ઝોર ઇમાન લાવેકે,
હજરત **‘રસુલે ખુદા’** ઝોર સારે પેગંબર ઝોર અવલીઆ
ઝોર નેક આદમી શકાયત ગુનાહગારોંકી કયામતકે દીન
કરેંજો ઝોર ઇમાન લાવે, કેં મુસલમાનોકા બડી બડી નેમતોં
બેહસ્તમેં મીલેંગી, ખાનેકો મેવે, ઝોર પીનેકો શરબત,
ખીદમતકો હુરેં ઝોર ગીલમાન, રેહનેકો મકાન અચ્છે અચ્છે
સખસે બડી નેઅમત બેહસ્તમેં દીદાર ખુદાકા હે. કે અ-
પને ફજલો કરમસે મુસલમાનોંકો નસીબ કરેગા. ઝોર
કાફરોંકો દાજખમેં બડે બડે અજબ હેંગે. આગ, સાંપ
બીચ્છુ, ગરમ પાની, તઓકો જુજુર, કાંટે, બદખુકે મકાન
ઝોર બહોતસે અજબ હેં.

—હકતઆણા દુન્યાસે સાથ ઇમાનકે ડિઝાવે, ઐર સખ મુસલમાનોંકો અજબસે ખચાવે. ઐર ઇમાન લાવે, કે, જોકછ કુરાન ઐર હદીસમેં ખેહસ્ત, દાજખકા અહવાલ ઐર અગલી પીછલી ખાતેં લીજખીહેં સખ હકહેં, ઐર ને ખાત મવાફીક શરેકે હે હક હે. ઐર ને ખાત ખીલાફ કુરઆન ઐર હદીસકે હે, સખ ખાતેંસ હે, ઐર ખુરીહે. ઐર હર મુસલમાનપર લાજમ હે, કે હજરત 'રસુલે ખુશી' કી ખુશીકે વાસતે હજરતકી અહલે ખેત ઐર અજવાબે મુતહ હરાતસે ઐર હજરતકે ચારેં સે મોહખમત ઐર એતેકાદ રખે. ઐર તમામ ઉમ્મતમેં ઉનકો અઈજલ ઐર ખેહતર સમજે, ઐર ઉન સખકી તાજીમ કરે, જબ કીસીકા નામ ઉનમેંસે સુને, "રહી અહીં હો અજહો" કહે. કુરઆનમેં ઉનકી બડી તારીફ હે. ઉન સખમે હજરત 'અબુભકર' હજરત 'ઉમર', હજરત 'ઉસમ્મન', ઐર હજરત 'અલી', ઇન સખકી તાજીમ કરે. કયુંકે હજરતને ઉનકી ખેહતસી ખુખીઆં ખયાન કીહેં. દોસ્તદાર ઉનકા ખેહસ્તી ઐર દુશ્મન ઉનકા દાજખી હે. 'રહી અહીં હો અજહુ મ અજ મહન' ઇન સખ ખાતોં પર એતેકાદ કરકે, હક જાનકે પકા મુસલમાન હોકે, મસલે વજુ ઐર નમાજકે મીઝિ. ઐર નમાજ કે સારી ઇખાદતોંમેં અઈજલ ખેહતર રજ ખુદાકા સમજકે.

પાંચો વંદત નમાજક જમાઅતસે અદા કરે. ઓર સુરતીસે કબી તર્ક ન કરે. ફરમાયા 'રસુલે ખુદા' સલ લલાહે અલેહે વસલ્લમને જો કોઈ મહાફજત ન કરે, નમાજ પર ન ઉસે નુશ હો ન હુજ્જત, ન નજત. ઓર હો વોહ શખ્સ દીન ક્યામત કે સાથ કારન, ઓર ફીરકીન, ઓર હામાન, ઓર અખી ખીન ખલફકે. ઓર ફરમાયા હુજ્જતને કહો તુમ 'અપની અવલાદ કે નમાજ કરે, જખ સાત ખરસકે હોં, ઓર જખ દસ ખરસકે હોં, મારકે નમાજ પરહાવ.

દુસરા રૂકુન ઇસલામકા નમાજ.

જમાજ ઇજ્ઝકી ૪ રકાત (૨ દા સુજત, ૨ ફરજ) ૨ દા રકાત સુજતકી નૈયત.

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલાહે તઆલા રકા તયને સુજતા રસુ લીલાહે તઆલા સુજતલ ફજરે મુ ત વજ નેહન ઇલા નેહ તીલ કાખતીરા શરીફતે અલાહે અકબર.

૨ દા રકાત ફરજકી નૈયત.

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલાહે તઆલા રકા તયને સત્તા તલ ફજરે ફરદુલાહે તઆલા ફર્દ હાજલ વકતે "ઇક તદેતો યે હાજલ ઇમામ"* મુ ત વજ નેહન ઇલા નેહ તીલ

કાબતીશ શરીરકે અણાહો અકબર.

નમાજઝોહરકી ૧૨ રકાત (૪ રકાત સુન્નત, ૪ ફરજ, ૨ સુન્નત, ૨ નફીલ)

૪ રકાત સુન્નતકી નૈયત

“નવેતો અન ઓસલીઆ લીલાહે તઆલા અરબા રકાતીન સલા તઝ ઓહરે સુન્નતા ફરસુલીલાહે તઆલા . . . સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતાલ કાબતીશ શરીરકે અણાહો અકબર”

૪ રકાત ફરજકી નૈયત.

“નવેતો અન ઓસલીઆ લીલાહે તઆલા અરબા રકાતીન સલા તઝ ઓહરે ફરદુલાહે તઆલા ફરદ હાજલ વકતે. * “ઇકે ત હેતો બે હાજલ ઇમામ” મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતાલ કાબતીશ શરીરકે અણાહો અકબર.”

* • એ નિશાનીકે અંદર લીખા હુવાહે, વોહ આગેમ મામ ફરજ નમાજમે હો તબી પરહે, ઓર અગર એકલા નમાજ પરહતાહો તો ઇતના છોડકે નૈયત પરહે. ઇસી તરફ તમામ ફરજોંકી નઘવતોંમેં અમલ કરે. ઓર એહ ફકત ફરજ નમાજકે વાસ્તેલી હે. અગર ફરજમેં આપ ઇમામ હોવેતો “ઇકત હે તો બે હાજલ ઇમામ” લીખાહે, વહાં “અના ઇનામુન લેમન હદરા” પરહે.

૨ રકાત સુત્રતકી નૈયત.

“નવેતો ઝન ઝાસલીઆ લીલાહે તઆલા રકા તયને સવા તઝ ઝાદરે સુત્રતા રમુલીલાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીવ કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.”

૨ રકાત નફીલકી નૈયત.

“નવેતો ઝન ઝાસલીઆ લીલાહે તઆલા રકા તયને સવાતા નફીલીઝ ઝાદરે મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીવ કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.”

નમાઝ અસરકી ૮ રકાત. (૪ રકાત સુતત, ૪ ફરજ)

૪ રકાત સુત્રતકી નૈયત.

નવેતો ઝન ઝાસલીઆ લીલાહે તઆલા અરબા રકાતીન, સુત્રતા રમુલીલાહે તઆલા મલાતઝ અસરે મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીવ કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

૪ રકાત ફરજકી નૈયત.

“નવેતો ઝન ઝાસલીઆ લીલાહે તઆલા અરબા રકાતીન સમાતઝ અસરે ફરદુલાહે ત આલા ફરદ હાજલ વકતે
• “મકત હેતો એ હાજલ મમામ” મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીવ કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.”

નમાઝ મગરેઅકી ૭ રકાત. (૩ રકાત ફરજ, ૨ સુન્ન ત, ૨ નફીલ)

૩ રકાત ફરજની નૈયત. —

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલાહે તઆલા સલાસા રકાતીન સલાતલ મગરેએ ફરજલાહે તઆલા ફરજ હાજલ વકતે *ધકત દેતો એ હાજલ ઈમામ" મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨ રકાત સુન્નતની નૈયત.

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલાહે તઆલા રકાતયને સલાતલ મગરેએ સુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

૨ રકાત નફીલની નૈયત.

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલાહે તઆલા રકાતયને સલાતા નફીલ મગરેએ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

નમાઝ ઇશાકી ૧૭ રકાત. (૪, રકાત મુજત ૪ ફરજ, ૨, મુજત ૨, નફીલ, ૩, વીતરેવાજેબ, ૨, નફીલ.)

૪ રકાત મુજતની નૈયત

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલાહે તઆલા અરખા

રકા તથાને સલાતલ ધર્શાએ સુજ્ઞતા રસુલીલાહે તઆલા અ
ત વળ જોહન ઈલા જોહતીલ કાખતીશ શરીફતે અલાહો
અકબર.

૪ રકાત ફરજકી નૈયત.

નવેતો અન આસલીઆ લીલાહે તઆલા અરબા
રકાતીન સલાતલ ધર્શાએ ફરફલાહે તઆલા ફરફ હાજલ
વકતે *ધકત દે તો બે હાજલ ધમામ" અ ત વળ જોહન
ઈલા જોહતીલ કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

૨ રકાત સુજ્ઞતકી નૈયત

નવેતો અન આસલીઆ લીલાહે તઆલા રકાતથને
સંસાતા બાદલ ધર્શાએ સુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા અ ત
વળ જોહન ઈલા જોહતીલ કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

૨, રકાત નફીલકી નૈયત.

નવેતો અન આસલીઆ લીલાહે તઆલા રકાતથને
અલા તા નફીલીલ ધર્શાએ અ ત વળ જોહન ઈલા જોહતીલ
કાખતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

૩ રકાત ઋ વીતરે વાજેબકી નૈયત.

નવેતો અન ઓસદલીઆ લીદલાહે તઆલા સલાસા
રકાતીન સલાતા વીતરે હાજેહીલ લયલે બાદલ ધશાએ મુ ત
વજ જેહન ધલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અદલાહો અકબર.

૨, રકાત નફીલહી નઈચત.

નવેતો અન ઓસદલીઆ લીદલાહે તઆલા રકા
તયને સલાતા નફીલ ધશાએ મુ ત વજ જેહન ધલા
જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અદલાહો અકબર.

+દુઆએ કનુત.

અદલા હુમા ધનના નસ્ત ધ નોકા વ નસતગ
ફરોકા વનુ મેનો બેકા વ ન તવકકલો અલેકા વનુમુની
અલેકલ ઓર વ નશ કોરોકા વલા નક ફરોકા વ નખલ-
ઓ વ નતરોકો મઈ યફ જ્જેરોકા અદલા હુમા ધયાકા
નાબુદો વ લકા નોસદલી વ નસજ્જેદો વ ધલયકા નસઆ
વ નહફદો વ નરબુ રહમેતકા વ નખશા અબ્બાકા ધનના
અબ્બાકા ખીલ કફ ફરે મુલ હેક.

* રમજનમેં તરાવીહકે અંદર વીતર ઈમામકે સાથ પ-
રહે, ઉસ વકત જહાં બાદલ ધશાએ લીખાહે ઉસકે પીછે "ઇક
તદ્દે તો બે હાજઝ ઈમામ" સાથે મીલાકે પરહે.

अन छीयात.

अत तही यातो लीहलाह पस्सत वातो वत तेअप्यातो
अस्सतामो अत्तेना अयो हुन नप्पीआ व रहु मतुल्लाह
व अर का तहु अस्सतामो अत्तेना व अत्ता धिमा दीहसा
हीस सासे हीना अश हुहा अन आ धलाडा धल ल-
हलाहो वाअश हुरो अनना मोहुम मदन अप्पहाहु व
रमुत्तो. (६३६) अत्ता हुम्मा सत्ते अत्ता मोहुम महीव
व अत्ता आत्ते मोहुम महीन कमा सस लयत्ता अत्ता
धंजराहीमा व अत्ता आत्ते धंजराहीमा धन नका हुपीहुन
मज्झ अत्ता हुम्मा पारेके अत्ता मोहुम महीव व अत्ता
आत्ते मोहुम महीन कमा पारकता अत्ता धंजराहीमा व

+ येह दुआओ कतुन दगाही नमाजमे पीतरही तीसरी
रकतमे अथदमहा ओर, दूसरी सुरत, पढके रकत तोडके
शीर जाये, ओर येह दुआ पढे. आद इकुमे जावे.

* अन छीयात हर नमाज के कायदेमें आद ईर्ज हो आद सुन्नत,
आद नजीज के पढे. अगर हो रकत हो, तो पुरी अन छी यात
पढे. ओर सनाम देरे. अगर तीन, या चार रकत हो, तो
पेहले हो रकत पढके, कायदेमें ओडके अन छीयात पढे, लेकिन
६३६, ओर दुआओ मासुरा न पढे. ओर दूसरे कायदेमें
तगाम पढे.

અથા આલે ઇંખરાહીમા ઇંન નકા હમીદુન મજીદ (કુઆએ
મામુરા.) અથા હુમ મગ ફરલી વલે વાલે દધઆ વલે
મન તવા લદા વર હમ હોમા કમા રખખના ની સગી
રવં વગ ફરીલા હુમા લે જમી ઇલિ મોમે નીના વલ
મામેનાતે વલ મુસ્લે મીના વલ મુસ્લે માતે અલ અહી-
યાથે મીનહુમ વલ અમવાત યે રહ મતેકા યા અર હમર
રાહેમીન.

ખયાન વઝુકા.

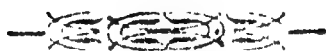
‘વઝુકી નેયત’—“નવેતો અજ અત વદ દઆ લેઈસ
તેઆહતાંસ સલાતે તકર રોખન ઇલલાહે અઆલા’

વઝુકે ફરજ આરહે.—એક, મોંહ ધાના માથેકે ખા-
લોંસે ફૂડીકે નીચે તક, આર દોનોં કાનો તક. ફુસરે-દોને.
હાથ ધાના કોહનીયોં તક. તીસરે-ચોથાઈ સરકા મસાહ કરના
ચોથા-દોનોં પાડે ધાના ટખ્ખનો સમેત. ઇંન આર ચીજસોં
અગર ખાલ ખરાખર લી સુખા રહે વઝુ સહીહ નહો.

તરતીખ વઝુકી—સુન્નત યુહે કે ઉપગ લીખી હુ’
નેયત આર “બીસમીલા હીર રહમા નીર રહી”
પઢકે દોનોં હાથ પહોંચોં તક. તીન ખાર ધાવં, ફાર તીન
કુશી કરે, મીસવાક સમેત આર તીન ખાર નાકમેં દાહને

હાથસે પાની ડાલકે ખાઈ હાથસે નાક ઝાડે. ઐરતીનખાર
 મોહ ઘાવે ઐર તીનખાર દોનો હાથ કોહનીઓ સમેત
 ઘોડે, ઐકખાર સારે સરકા મસાહ કરે, કાનોકા મસાહ
 કરે. ઐર તીનખાર ટખનો સમેત દોનો પાઉં ઘાવે;
 વઝુ તમામ હુવા. વઝુ કરતે હુએ કલમા શહાદતકા
 પહે. —“અશ હદો અન લા ઇલાહા. ઇલ લલાહો વહ
 દહુ લા શરીફહુ વ અશ હદો અનના મોહમ મદન
 અબદોહુ વ રમુસો” અલ્લા હુમ મજ અલની મી નત
 તવવા ખીના વજ અલની મીનવ મુત તહ હેરીના સુ-
 ખહા નકલ્લા હુમ્મા વમે હમદેકા અસતગ ફરોકા વા તુબો
 ઇલેક.” —વઝુ કરતે હુએ ફુનયાકી ખાત કરની મકરહહે,
 ઐર ખહોત પાની ડાલના ખુરાકે.

નવાકીસ વઝુકે.

જો નજસત આદમીકે આગે પીઝે સે નીકલે વઝુ
 ઢુટ જાએ. ઐર લહુ ઐર પીપ નીકલકે બહે વઝુ ઢુટ
 જાએ ઐર ચીત ચા કરવટ લગાકે ચા તકયા દેકે સોએ
 વઝુ ઢુટ જાએ. ઐર જો કાંચદા બંદાખરત નમાજકેમેં સો

જાય, ખડા થા રુઝમેં, યા સોજદમેં યા ખેડાહો, વચુ નહીં દુટા, જો હીલા ન હુવા હો. ઝોર જો નશા પીકર મ-
સ્તહો, યા બીમારીસે ગરીહો, યા બગાયત ઝંઈહો, યા
ખાવલાહો, વચુ દુટ જાએ. ઝોર નમાઝમેં કેહકહા કરનેસેબી
વચુ દુટ જાતાહે.

ખયાન તય મુમકા.

તય મુમકી નૈયત—“નવેતો અન અત યમ મમા લે રફ
“ઇલ હુદસ વલ ઇસતેખા હતીસ સલાતે તફર રોખન
ઇલદીહોત આવા”-અગર નમાઝીકુ પાની ન મીઝ એક કોઝ
ભર દુરહો, યા બીમારીસે પાનો ખવવ કરતાહો, યા ઇદનામેં
નમાજ જાનેકા ખવવહો, પાક મીટ્ટી પર તય મુમ કરકે ન-
માઝ પરહે. હરગીઝ નમાઝ તરકં ન કરે.-તરતીખ તય મુમકી
-પેહલે નૈયત કરકે દોનોં હાથ જમીન પર મારકે મોંહ પર
મલે, ફીર હાથ જમીન પર મારકે દોનોં હાથોંકુ કોહનોંચોં
સમેત મલે, ઝોર અયસી તરેહ મલે, કે છતના મોંહ હાથ
ધોના ફરજ હે. સખ જગે હાથ પહોંચે. ઝોર અગર હાથમેં
અંગુઠી હો ઉસે ભો હીલાવે. તય મુમ ગુસવ ઝોર વચુકા
એકસાહે. જયસા આદમી વંચુ ઝોર ગુસવસે પાક હોતાહે,

તથા મુમસે ભી પાક હોતાહે. બે વીસવાજા નમાઝ. ઐર કુરાન પરહા કરે, જબ તલક પાની ન મીલે. જબ પાના મીલા, તથા મુમ ફુટા. ઐર છન ચીન્નેસે વસુ ફુટ જાતાહે, ઉનહી સે તથા મુમ ફુટ જાતાહે. અગર ખદન યા કપડા નાપાકહે, ઐર પાક કરને વારતે પાની નહીં મીલતા, ઉસી તરેહ નમાઝ ફરજ પરહે પર જો સબર કે મુવાફક કપડા પાક મીલે, ઐરે કપડે નાપાક ઉતારકે નમાઝ પરહે.

ખયાન ગુસલકા.

એહ તેલામકે ગુસલકી નૈયત..

નવેતો અન અગ તસેલા + 'મીન ગુસલીલ એહ તેલામે' મીન રગ ખતીશાયતાને ઇમતે સાલલ હે' અમ રીકાહે તઆલા વ તહા રતલ લીલ ખદને હે ઇસતેબા હતીસ સનાતે વ રફ ઇલ હદસ.

જનાબતકે ગુસલકી નૈયત.

નવેતો અન અગ તસેલા "મીન ગુસલીલ જનાબતે" ઇમતે સાલલ હે અમ રીકાહે તઆલા વ તહા રતલ લીલ ખદને હે ઇસતેબા હતીસ સનાતે વ રફ ઇલ હદસ

+ ઉપર એહ તે લામ ઐર 'જનાબત' કે ગુસલકી નૈયત

ગુસલ કે અંદર ફર્ન ત્રીન ચીજે હે. કુદલી કરના બાકમે પાની ડાલના, સારે બદન પર એકબાર પાની બહાના. પર મુસત ચુંદે, કે પેહલે હાથ ધોએ, ઓર નાપાકી બદન સે દુર કરે, ફીર વઝુ કરે. ફીર બદન પર પાની બહાવે— ગુસલ છામ્મસે ફળ હોતાહે. દાનાં પર મની નીકલે યા ન નીકલે. ઓર જો સોતા ઉઠા બદન પર યા કપડે પર મની આવે, ગુસલ ફર્નહે, એહ તેલામ યાદહો યા નહો. પરજો એહ તેલામ યાદ હો ઓર બદન પર યા કપડે પર અસર ન આવે, ગુસલ વાગેબ નહીં. અગર ઓરતકે પાસ બેઠા, ઉસે હાથ લગાયા, ઓર બોસા લીયા, ઓર વથસીહી ઓર શહ-વત હોકે ચીપમા નીકલા, ઉસે મજ કહેતેહે. ઉસકે નીકલને

લીખીહે મગર 'હયજ,' યા 'નીફ્રાસ' યા 'જુમાઅ,' યા 'ખદ,' યા 'એહરામ' કા ગુસલ હો, તો કુપુર લીખી હુધ તમામ નધયત પરહના, લેકીન જહાં 'મીન ગુસલીલ' એહ તેલામ, લીખ્યા હે, વહાં અગર હયજ, કા ગુસલ હો તો 'મીન' ગુસલીલ હયજ,' અગર નીફ્રાસકા હો તો મીન ગુસલીલ, નીફ્રાસે ઓરઅગર જુમાઅકા હોતો, 'મીન ગુસલીલ જુમાઅતે' અગર ખદકા હો તો. મીન ગુસલીલ ધદે, અગર એહરામ, કા હો, તો 'મીન ગુસલીલ એહરામે.' ઇસ તરેહ પરહે, ઓર બાકીકી તમામ નધ અત પૂરી કરે.

સે ગુસલ વાળેખ નહીં હોતા, પરંતુ હાથ લગાનેસે મની શહવતસે કુદકે નીકલે, ઓર લજજત દેખે ગુસલ વાળેખ હુવા. ઉલમા ફરમાતે હેં કે જો ધનસાન સોતા ઉઠા ઓર નાઈને પર તરાવત મજીકી પાઈ, ઉસે ચાહીએ કે એહ તીયાત કે વારતે ગુસલ કરલે. જખ ઓરત હયઝ ઓર નીફકાસસે પાકલે, ઉસપર ગુસલ વાળેખ હુવા. કમતર મુદત હયઝકે તીન દીન હેં, ઓર છઆદા દસ રોજ હેં. ઈસ મુદતકે અંદર છસ રંગકા લહુ નીકલે, વોહ હયઝહે. જખ સુઈદં પાની આચા હયઝ હો ચુકા. ગુસલ કરકે નમાજ પરહે. જનનેકે પીછે જખતલક લહુ નીકલે, નમાજ મોકુફ કરે. જખ ખુશ હોજએ નમાજ પરહે. જો લહુ ચાલીસ દીનસે આગે ચલા ગુસલ કરકે નમાજ પરહે. હયઝ ઓર નીફકાસમેં નમાજ ન પરહે, ઓર રોજ ન રખે. જખ સુખ જયે નમાજકી કળ નહીં, પર રોજે છતને ખાવેં, ઉતને કુંજ કરે. ઓરતસે હયઝ ઓર નીફકાસમેં છમાઅ કરના હરામ, ઓર ઘરતે હાઝમેં રવાહે ખેવઝુ વાલેકો કુંગન પર હાથ લગાના રવા નહીં, પર યાદ પરહના રવાહે. ઓર હાજતે ગુસલ વાલેકો દાનો ખાતે રવા નહીં, ઓર મસજીદમેં જના બી રવા નહીં ઓર કામે શરીફકે ગીદ ફીરના બી રવા નહીં.

બયાન નમાજકે ફરજોંકા

ફર્જ નમાજકે તેરા હેં. સાત બાહેર નમાજસે હેં, ઝોર છે અંદર નમાજકે. બાહેરકે સાત ચેહુહેં —અવ્વસ પાકી બદ નકી, ફસરી પાકી, કપડેપી, તીસરી પાકી જાએ નમાજકી. ચોથી સતર ઢાંકના, પાંચવે વકત પર નમાજ પરહની. છઠે કીબલે કી તરફ ખડા હોના. સાતવેં નૈચત નમાજકી દીલમેં કાની યાને છમેં સમજનાકે ફજરકી નમાજ ફરજ પરહતાહું, નૈચ ત જખાનંસે જુરુઝ નહીં ચાહે કરે યા ન કરે. અગર આઢમીકે બદનમેં ફીડાહે, યા જખમહે, ઝોર હર વકત બેહતાહે, યા કીસીકા હર વકત પેશાબ ટપકતાહે, યા બાવ મુરતીહે, બંદ નહીં હોતી યા દરત બંદ નહીં હોતે, યા નકસીર ચલતીકે બંદ નહીં હોતી, અયસા આઢમી હર નમાજકે વકત વસુ તાજ કીયા કરે, ઝોર બેખતર નમાજ પરહા કરે. નમાજ તરક ન કરે. ઝોર ફીર જખ વકત નમાજકા ગયા વસુ દુગ્રા મદકો સતર ઢાંકના નાકસે જાનુ સમેત ફરજહે, ઝોર અવરત આજઢ બીબીકો સારા બદન ઢાંકના ફરજ હે, સીવા મુંહ ઝોર દાનાં હથેલી ઝોર દાનાં પાઉકે, ઝોર બાંદીકો પેટ ઝોર પીડસે ધુટનો સમેત ઢાંકના ફરજહે, ઝોર બાકી મુસ્ત

હબ્બે. છતના સતર ફર્જે, ઉસમેંસે જ્નેનસે અનુકી ચોથાઈ નમાનમેં ખુલજવે, નમાન દુટ જવે. જયસે ચોથાઈ રાનકી, યા ચોથાઈ જકરકી, યા ચોથાઈ ચુતકી, યા ચોથાઈ અવરતકે સરકી, યા કહીં આર ખુલજવે નમાન ફાસેદ દેવે. છસે કપડા મુચરસર ન દેગા, નમાન પરદે તરકે ન કરે, કે નમાન કે તરકકા બગા અજળ હે. છમે પગડી, જાના, કરતા, મુય રસર હે ઉમે દેપાસે, યા અફેલી હંજરસે નમાન મકરહહે, સવાખ કમ હોજના હે પર નમાન જતી નહીં, જ્ને સતરે ફર્જે હકાહો અમર નમાજ જ ગલમેં એસે મકાન પર હોકે કીખલા માલુમ નહો, જહરહો યા અધેરી રાનદો, આર કોઇ આદમી ન મીલે કે છસે પુછે, એસી જધે સોચ કરે, છસ તરફ દીલ ઉસકા શહાદત દે ઉસી તરફ નમાન કરે, બગેર સોચકે નમાન દુસ્ત નહીં. આર જ્ને કઈ આદમી હેં હર આદમી અપની સોચ યાને કીયાસ પર નમાન કરે. વકત નમાનકે મશહુર હેં - પર મુસ્તહબ યું હે, કે મુખ્હોકી નમાન જરા અવ્વલ વકતસે ઉપર કરકે પરહે, કીરાઅતસે પરહે. આર જ્નેહરકી નમાન ગરમીયાંમે જરા ઉપરમે પગદે આર મગરેખ કી નમાન અબરકે દીન ઉપર કરકે પરહે. આર ઈશાકી નમાન બડી રાત ગયે પહે. આર બાકી નમાને અવ્વલ વકત પરહે, બેહતર હે. છસ વકત સુરજ નીકલે, આર છસ

વકત દેા પ્રહર પ્રાખર. ઓર જસ વકત સુરજ છુપે નમાજ
પરહની દુરસ્ત નહીં; ન ફરજ ન નશીલ, ન નમાજ જનાજેકી
ન સીજદા તીલાવતકા; પર જસને અસરકી નમાજ ન પ
રહીહો નાચારીકો સુરજકે છુપનેકે વકત પરહ લે સુખહોકી
નમાજ પીછે, સુરજ નીકલનેસે પેહલે, ઓર અસરકી નમાજ
કે પીછે, સુરજ છુપનેસે પેહલે, નશીલે પરહની મકરહલે; પર
કજ નમાજ જાયજ હે.

••• છે ફર્જ અંદર નમાજકે ચેહ હે—અવ્વલ તકબીરે ત
હીરમા યાને "અલ્લાહુ અકબર" કેહકે નમાજ શુર કરની
••• દુસરે ખડે હોકે નમાજ પરહની તીસરે કીરાયત યાને નમા
જ પરહનેજે કુછ કુરાને શરીફ પરહના ચોથે ફુઝૂઅ પાંચ
વેં દેા સીજદે હર રકાતમેં કરને. છઠે કાયદે અગિર ન
માજકે અંતહૈયાત કી ફૂદર ખેઠના.—ફર્જ ઓર વીતર ખેઠ
કે પરહના ખગેર 'ખીમારીકે સહીહ' નહીં, ઓર સુન્નત ઓ
ર નશીલ ખેઠકેલી જાયજ હે. પર ખડે હોકે પરહના ખહો
ત સવાખહે. ચેહ તેરા ફર્જ નમાજકે હે, ઇતમેંસે અગર
એકલી તર્ક કરે, નમાજ ટુટ જાયે, ફીરકે નમાજ પરહે.
ઇમામે આઝન; સાહેબકે મજહબમેં એક આયતે કુરાન
પરહની નમાજમેં ફરજ હે. ઓર એક આયતસે જ્યાદા પર
હના વાજેખહે યા સુન્નત પર ઓર ઇમામોંકે મજહબમેં 'અ

લલહમ્દ' સારી પરહની ફર્જ હે. કીરાઅત દા રકાત ફરજે
મેં ફરજ હે. આર ખાત્રીમેં સુન્નત હે; આરજે વીતર. આ
ર સુન્નત, આર નફીલહો, હર રકાતમેં કીરાઅત ફરજહે.

ખયાન વાજેખાતે નમાઝ

વાજેખ નમાઝકે અવદા હે—અવ્વલ સારી અલહમ્દ.
પઢની. દુસરે અલહમ્દ કે પીછે સુરત મીલીહુદ્દ પરહની. તી
સરે રકુઅ સીજદામેં દર કરની. અવથે રકુઅ કરકે સી
ધા ખડા હોકે સીજદા જના પાંચવેં એક સીજદા કરકે
એકકે દુસરા સીજદા કરતા. છઠે દરમીયાન નમાઝકે અત
હૈયાતકે વાસ્તે એકના. સાતવેં અતહૈયાત દાનોં કાયદામેં પ
રહની. આઠવેં પુકારકે પઢના જહાં પુકારકે પરહતેં હે, ઇમા
મકો આર આલેસ્તા પઢના જહાં આહીસ્તા પઢતા હે
નબી “અલ્લાહુ અલૈકુમ” આખિર નમાઝકેકેહના દસ
વીં દુઆએ કુતુત વીતરમેં પઢની. ગ્યારહવાં છે છે તકબીરેં
દાનોં ઇત્કી નમાઝમેં પઢની. બારહવાં આર રકાત ફરજમેં
મેં રા રકાત અવ્વલકો કીરાઅતકે વાસ્તે મુકરર કરના. તેર
વીં જો ફરજ બારબાર હર રકાતમેં આતે હેં જીસમેં ર
આયત કરની. અવધવીં હર વાજેખમેં તરતીખ નીગાહ ર

ખની સખ વાળેખ અવદા હુએ. ઇનમેંસે અગર જેરફ કર
કે એકલી તરક કરેગા નમાજ જતી નહી, પર નીહાયત મ
કરફ હોતીર; આર જતનેકે પાસ હોજતી હે વાળેખ હેકે રફ
કે ઉસ નમાજકો પઢલે. આર જો ઇન વાળેખોમેં એક યા
અઆદા એકસે જુલકે તરક કીયા, આર આખેર નમાજકે સીજદા
સહુકા કરલીયા નમાજ સહીહ હુઇ આર જો સીજદા સહુકા ન
કીયા વાળેખ હેકે નમાજ ફરકે પરહે આર જો ફરકે નમાજ
ને પરહી ફરજ ઉતર ગયા. પર વાળેખકે તરકસે ઝુનાહ સ
રપર રહા સીજદા સહુકા ચેહ હેકે જખ આખેરકી અતહી
યાત પઢ ચુકે સલામ ફરકે દા સીજદા કરે, ફીર અતહીયાત
દરફ હુઆ પઢકે સલામ ફરે. લાઅમ હે હર મુસલમાન જ
રકે અલ્લહુમ્દ આર કઈ સુરતે કુરાનકી આર જો અંજકે ન
માજકે અંદર પઢી જાએ ખુબ સહીહ કરકે યાદ કરે, આ
ર નહીંતો ગુનાહગાર હોગા, ખલકે ખાજી ગલતીયાંસે નમા
જ જતી રહેગી. અગર અલ્લહુમ્દસે પેહલે જુલકે યા એક
આયત પઢ ગયા, સીજદા સહુકા વાળેખ ગોગયા, જો અલ્લ
હુમ્દકે પીછે સુરત પઢના જુલ ગયા તીસરી યા ચોથી મેં અ
લ્લહુમ્દ કે પીછે પરહલી આર સીજદા સહુ કરે. હામામ પર વા
ળેખ હેકે દા રકાત સુખ્હ આર મગરેખ, આર ઇશા આર
જુમા, આર ઇદન આર તમામ તરાવીહ મેં ફીરાઅત પુકારકે પઢે

આદા પઢતાહો ચા કરા. અગર ભુલકે આદેરતા પઢે સીજદા સહુકા કરે. ઐર અકેલા આદમી મુખતારહે આહે ઉત નમા નેકો પુકારકે પઢે ચા આદેરતા, અગર વકત પર પઢતાહો પુકારકે પઢના અછછાહે. ઐર ને અકેલા કરા પઢતાહો આ હેરતા પઢે, પુકારકે જાયેજ નહીં. ઐર ઝેઝઝ અસરની ન માનમે ઐર દીનકે નફીલોમે સખ આદેરતા પઢે, પુકાર કે જાયેજ નહીં અગર દારકાત પરહુકે અત્તહીયાતકે વારતે ખેડના ભુલ ગયા જખ તલક સીધા ખડા નહીં હુવા ખેડ જાયે. ઐર અત્તહીયાત પઢે ઐર સીજદા સહુકા લાજમ નહીં ઐર ને સીધા ખડા હોગયા ફીર નખેઠે, આખેર નમાજ કે સીજદા સહુકા કરે. ઐર ને ખેડ જાયગા મમાજ હુટ જાયગી. ઐર ને ચાર રકાત પઢકે પાંચવીકે વારતે ખડા હોગયા, ઐર અત્તહીયાત ભુલગયા, જખ તલક પાંચવી રકાતકા સીજદા નહીં કીયા ખેડ જાયે, ઐર અત્તહીયાત પરહે ઐર સીજદા સહુકા કરકે સલામ ફેરે નમાજ ફરરત હુધ, ઐર ને પાંચવી રકાતકા સીજદા કીયા, ફરજ ખાતેલ હુએ ચે નમાજ નફીલ હુધ; આહીએ અત્તહીયાત પઢકે સીજદા સહુકા કરકે સલામદે. અખ ચાર રકાત નફીલ હુધ ઐર એક રકાત જાયે હુધ, ઐર ને આહે પાંચવીકે સાથ એક રકાત ઐર પઢકે છે પુરી કરકે સીજદા સહુકા કરકે સલામ

દે, અબ છેલિં નફીલેં હોજયેંગી. ઓર ચાર રકાતકે પીછે અત્તહીયાત પઠકે બુલકે પાંચવીં કી તરફ ખડા હોજ્યે જબ ચાદ આ જાએ ખેડ જાએ, ઓર સીજદા સહુકા કર કે સલામ દે ઓર પાંચવીં રકાત પઠકે છઠી રકાત ઉસ કી સાથ મીલાકર સીજદા સહુકા કરકે સલામ દેગા તો ભી નમાજ સહીહ હોગી, ચાર ફરજ દે નફીલ હો ગયે

ખયાન સુન્નતોં નમાજકા.

સુન્નતો મવકેદા નમાજમેં ખારાહે—એક રકઅ ચદ ન યાને દાનોં હાથ કાનોં તલક શુરઅકે વકતે ઉઠાવે ફસરે દાનોં હાથ ખાંધકે નમાજ પઢની. તીસરે “સુ બાહા નકહ્લા હુમ્મા વાએ હુમ્મેકા વ તબાર કજ મોકા વ તઆલા જહદોકા જલાઇલાહા ગેરોકા” પઢના પેહેલી રકાતમેં ચોથે “આઊમેા ઝીદલાહે મી નશ શયતા નીર રહમ” પેહેલી રકાતમેં પઢના પાંચવીં હર રકાતમેં “ખાસમીદલા હીર રહમા નીર રહીમ” પરહના. છઠે તકબીરાત ઇનલોકાલાતકે કેહમે આને ઉઠતે ખેડતે “અદલાહો અકબર” કેહના સાતવીં રકઅ

એ “સુખહાના રૂખી યલ અમીન” ત્રીનબાર ચા
 પાંચ બાર યાસાત બાર કહેના. આડવી “સમેઅ અહના
 હેા લેનજ હુમેદા, રૂખના લકલ હમદે” કહેના
 નબવી સીનદમે “સુખહાના રૂખી યલ અ.લા.” ત્રી
 નબાર ચા પાંચ બાર ચા સાતબાર કહેના. દસવી
 અત્તહીયાતકે પીછે દરદ ને અત્તહીયાતકે સાથ આગે
 લીખ્યા હુવાકે વોહ પઠના બ્યારહવી અત્તહીયાતમે નેદર
 લીખ્યા હે ઉસકે પીછે નેદુવા લીખ્યા હુધકે વોહ પઠના.
 છમે વોહ દુઆ યાદ નકો કરાનમેસે’ યા હદીસમેસે યાદ ક
 રકે દરદકે પીછે પરકે. બારવી મુરે અલહુમ્દકે આખેર
 આમીન કહેના.—એક બારા સુન્નતે મચકીદા ‘નમાજમે’
 હેં ઉતકે સીયા ઓર બાઝી ચીજે કીતાબોમે’ સુન્નત
 લીખો હેં. ઓર બાઝેમે’ મુસ્તહબ. અગર, ચેક સારી સુ
 જતે નમાજમે’ બજ લાંચા નમાજ કામેલ હુધ, ઓર
 ને ઇનમેસે કોઈ સુન્નત તરક કરે નમાજ સહીક હે; પ
 ર મકરહ હોતીહે, ચાને સવાબ ડમ હોજતા હે. નમાજ
 સુન્નત ઓર નફીલ ઇસવાસ્તે મુકરર હુએ હેં કે ને કર
 ન નમાજમે’ કુછ વુકસાન યા ‘મલલ હુવા હે’ યા
 મતકે દીન, સુન્નત ઓર નફીલસે પુરી કરદે ઓર ઉ
 .સ શખ્સકી નજત. હે, ઇસવાસ્તે હર ઇનસાનપર લાજમ

હકે કરજોંકે અદા કરનેમેં ખહોત કોશીશ કરે, સખ મ
 રોખાર છોડકે કરજ અદા કરે અગર નમાનજી વકત તંગ
 હો, યા ખોમારીસે નમાન પરહની મુશકીલ પડે, યા સફર
 મેં કાફીલા જતાયે કરજકુ અદા કરલે, ખાકી નમાનકી કુ
 રસત મોલેતો ઉસેભી પરહે, નહીંતો ખયર. કયુકે કયામ
 તકે દીન કરજોંકે તરકસે ખડા અજબ હોગા, પર કરજસે
 કમ, ઐર સુન્નતકે તરકસે કયામતકે દીન ઉસે ગુરસા કરે
 , જો. જીડકેંગે, પર અજબ સખત નકરેંગે ઐર મુસ્ત
 હબ ઐર નફીલકે તરક કરનેવાલે ખડે દરજોંસે મહરમ
 ..રહેંગે.

ખયાન જમાઅતકા

જમાઅતસે નમાન પરહની સુન્નતો મવકેદા હે, ખલ
 કે ખાજે ઉત્તમાને વાજેખ કહાહે. મુસલમાન પર સાજમ
 હે, કે જમાઅતકા તકેયુદ ખહોત રખજે, અગર જમાઅતસે એ
 ક નમાન પરહેગા સતાઈસ નમાંજોંકા સવાબ પાવેગા
 ઐર કરજ નમાન મસજીદમે પરહે અમર ઘરમેં યા
 દુકાનમેં પરહેગા એક નમાનકા સવાબ મીલેગા. ઐર
 જો મહદ્દેકી મસજીદમેં પરહેગા, પચીસ નમાનકા સવાબ મી

લેગા. ઔર જો જુમેઅકી મશાઈદમેં પરહેગા, પાનસો નમાનકા સવાબ મીલેગા. ઔરજો મસજીદેઅકસામેં પરહેગા, હજર નમાનકા સવાબ મીલેગા. ઔર જો “રમુલ્લેઅલેહુર્રસલામ” કી મસજીદમેં પરહેગા, પચાસ હજર નમાનકા સવાબ મીલેગા. ઔરજો કાબે શરીફકી મસજીદમેં પરહેગા, લાખ નમાનકા સવાબ મીલેગા.

ખયાન ઇમામતકા

ઇમામત અચસા આદમી કરેકે સારે જમાઅતકે લોગોમેં હંદમ દીનકા જાઆદા રખતાહે, ઔર કુરાને શરીફ ખુબ સહીહ પરહતા હે. અગર જાહેલ ઇમામ હોગા અ પની ઔર તમામ મુક્તદીયોંકી નમાન ખાંદેગા. ઔર જો સ રાખસકે મજહબમેં ખલલ હે નમાન ઉસકે પીછે મ કરહ હે ઔર નમાન ફાસેકકે પીછેલી સહીહ પર મકરહ હે. ફાસેક વોહ હે, કે ગુનાહે કબીરા જસને કીયા યા સગીરા પર ખો પકડે હમેશા કીયા કરતા હે. લડકે નાખાલે ગડે પીછે નમાન સહીહ નહીં, પર તરાવીહકો ખાઝે ઉલમાને જાઘજ રખ્યા હે; ઔર ખાઝોને નહીં રખ્યા. અ

ગર ઈમામ ખીમારીસે બેઠકે નમાજ પરહતાહો ઓર મુકતદી ખડે, યા ઈમામ ઉબરસે તચમુમ કરે, ઓર મુકતદી વચુ કરકે પરહે જાઈજહે, ઓર નમાજ સખકી સહીહ હે; સારી સફકે પીછે જુદા હોકે એક આદમી કો ખડાહોના મકરહ હે, ઓર બહોત પુરા હે. સુન્નત યુહોકે જખતક સ ક અવ્વલ સારી ભર નલે પીછે કોઈ ખડા નહો. ઓર જો સફમે જગા નરહે ચાહીએકે એક આદમી સફસે નીકલકે પીછલોકે પાસ આકે દા હોજએ ઉસે એકલા નછોડે. મુકતદી સખ કંધેસે કંધા મીલાકર ખરાખર ખડે હો ખીચમે જગા નછોડે, ઓર પાંવ આગે પીછે કરકે સફકો ખીગા ન કરકે બહોત પુરાહે.

ખમાન અજનનકા.

અજનન કેહની ફરજેકે વાસ્તે સુન્નતહે, વકત પર પર હે યા કઝાહો, ઓર મુસાફીર જંગલમેલી અજન કેહકે ન માજ પરહે, ઓર ચાહે નીરી અકામત કહે, જખ મોઅજજન કહે (અદલાહો અકબર અદલાહો અકબર અદલાહો અકબર અદલાહો અકબર.) સુનનેવાલાબી ઉસીતગેહ ચાર ખાર કહે. જખખાદ મોઅજજન “અશહુદાઅન લા ઈસાહા

ઇલ લલ્લાહે. અશહદો અન લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહ”કહે
 મુનને વાલાની ચેહી કહે જખ વોહ કહે અશહદો અન
 ના મોહમ મહર રમુલુદજાહ અશ હદો અનના
 મોહમ મહર રમુલુદજાહ”, ચેહલી કહે. જખવોહકહે
 “હેયા અલસ સલાત, હેયા અલસ સલાત” ચેહ
 કહે “લાહવજા વજા કુવતા ઇલ્લા ખીદજાહ”
 જખ વોહ કહે ‘અલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર
 લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહ’. ચેહલી કહે. જોકેઈ ખાદ.
 અનનકે કલમએ શહાદત પરહકે ચેહ કુઆ પરહે, વોહ
 કુઆ ચેહ હે, (અલ્લા કુઆ રખા હાનેહીદ દાઅ વતીત...
 તામ મતે વસસાતીલ કાએમતે આતે મોહમ મહા નીલ
 વસીલતા વેલ ફીલતા વહ દરજતર રફીઅતા વખ અસહો
 મકામન મહમુદા નીલ લલ વાઅત તહુ વરજેકના શકાઅ
 ત હુ ચોમલ કીયામતા ‘ઈનનકા લા તુખલે કુલ મીઆદ.)
 હક તઆલા ઉસકે ગુનાહ બખશે એર હજરત ઉસકી શકા
 અત કરે. + છસતોર જવાખ અનનકાહે ઉસીતોર જવાખ
 અકામતકા હે. પર જખ મોઅનજન કહે ‘કદકામતીસ
 સલાત’ ચે કહે, ‘અકા મહલ્લાહો વ અદા મહા.’
 અનનકે પીછે કુઆ કરે જો આહે ઉમેદ કુખુલકી હે.

+ ઉપર જો અનન લીખી હુહ હે, ઉસી તરેહ પાંચો વઠો

અયાન તરફીખમેં નમાજ પરહનેકે

અગ્નન મુનકે નમાજકે વાસ્તે આહીસ્તા આહીસ્તા ચલકે આવે, દાડકે નચલે, કે ખુરા હે. ઓર જમાઅતકે વાસ્તેભી દાડકે નચલે, અગર હનિસાન આહેકે જલ્દ નમાજ પરહે અયસેં કે છસમેં ફરજ, વાજેખ, મુસ્તહબ અદા હે, ઓર મફરહાતસે ખાલીહો, વોહુ નમાજ યુહે, કે અન્નાં કહે, ઓર ઉસકે પીછે અકામત યાને તકખીર હો. ઓર હિયા અસલ સલાત) કે વકત ઇમામ ઉઠે, ઓર હીલકો ખુદા કી તરફ મુતબજ્જા કરકે નીચત કરકે ઓર 'કહ કામતીસ સલાત' કે વકત દાનોં હાથ કાનોંતક ઉઠાકે, (અલાહો અકબર,) કહે, ઓર મુકતદી ઇમામકે પીછે (અલાહો અકબર) કહે. ઓર અવરત મુંઢોંતંલક હાથ ઉઠાએ, આ

કી નમાજકે વાસ્તે અગ્નન કહે. લેકીન સુખ્હોકી અગ્નનમેં (હેયા અસલ ફલાહ,) કેહકે ઉસકે પીછે (અરસલાતો ખેશન મીનન નોમ) દોઝાર કેહકે બાકી અગ્નન તમામ કરે. ઓર 'અકામત' મેં (હેયા અસલ ફલાહ,) કે બાદ દોઝાર (કહ કામતીસ સલાત) કેહકે બાકી તમામ કરે. અકામતભી અગ્નનકી તરેહ પરહે, લેકીન જો ફરક ઉપર લીખ્યાહે ઉતનાહી ફરક હે.

૨ દાયાં હાંથ બાથેંકે ઉપર, મરદ નાકસે નીચે ઝોર અવર
 ત છાતીપર બાંધે, ઇમામ આઝમ સાહેબકે મજહુબમેં ઝોર
 ઉલમાકે મજહુબમેં મર્દભી છાતીપર બાંધે, ઝોર (સુબહા
 નકલ્લા હુમા વખે હમદેકા વ તબા ૨ કસમોકા વ તઆલા
 જદદોકા વલા ઇન્નાહા ગયરોકા.) સખ નમાઝ આહીસ્તા પ
 રહે, ઇમામહે યા મુકતદી યા અકેલા. ફીર ઇમામ અકેલા
 (આઉન્ને ખીલ્લાહે મીનશ શયતા નીર રહમ, ખીસમીલ્લા
 હીર રહમા નીર રહીમ) આહીસ્તા પરહે, મુકતદી ફીર ન
 પરહે, ઇમામ ઝોર મુનફરદ અકેલા 'અમ્મહુમ્મદ' પરહે,
 ફીર સારે 'આમેન' આહીસ્તા કહે, ઇમામ આઝમકે
 મજહુબમેં ઇમામ યા મુકતદી, ફીર ઇમામ ઝોર અકેલા
 સુરત પરહે, ઝોર મુકતદી ચુપકે સુના કરે જખ ફીરાઅત
 પઠ ચુકે, 'અલ્લાહો અકબર' કહેતા હુવા ફક્રઅમેં જ
 એ, ઝોર મુકતદી ઇમામસે પીછે ફક્રઅ કરે, ઝોર ઉંગલી
 યાં દાનોં હાથેંકી કુશાદા કરકે દાનોં ઘુટને મઝબુત પકડે
 ઝોર દાનોં હાથ સીધે રખે, જયસે કમાનકા ચીલ્લા. ઝોર
 સર કમર સર્વી હમવાર ખરાખર રહે, સર ઉંચા નીચા નહો.
 ઝોર (સુબહાના રખખી ચલ અઝીમ) તીનબાર યા પાંચ
 બાર યા સાત બાર કહે, ફીર ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી
 સર ઉઠાકે ખડેહો. ઇમામ સર ઉઠાનેકે વડત (સમેઅ અલ

દો લેમન હમેદા) કહે, ઓર મુકતદી (રખખના લકલ હમદો)
 કહે, ઓર અકેલા નમાજ દાનોં કહે. ઓર સાહેબીનકે ન
 જદીક ઇમામ ચહી દાનોં કહે, બહોત ઉલમાકા ઇસપર
 અમલ હે. જખ કવમા પુરા કરે અવ્વલ ઇમામ પીછે ઉસકે
 મુકતદી (અલ્લાહો અકબર) કેહતે હુએ સીજદમેં જાવે, પેહલે
 જમીનપર ધુટને ફીર દાનોં હાથકી ડિંગલીયાં મીલાકે કીખ
 લેકી તરફ કરકે બરાબર કાનોંકે રખજે, ઓર બાજુકો બગ
 • લંસે ઓર પેટકો જાનુસે ઓર પીડલીકો ઓર બાહોંકો
 જમીનસે મરદ દુર રખજે, ઓર અવરત ઇન સખકો મી-
 • લાકે રખજે. ઓર તીનબાર યા પાંચ બાર યા સાતબાર
 (મુખહાના રખખી યલ આલા) કહે. ફીર ઇમામ પીછે ઉસકે
 મુકતદી (અલ્લાહો અકબર) કેહતે હુએ સીજદસે સર ઉઠાકે
 અએન તસલીસે બેઠકે બરહેં (અલ્લા હુમ્મગ ફરલી વર હમની
 વહુદની વર જોકની વર ફઅની વજ બોરની) ઓર જો
 સારે કલમે ન પઠ સકે એક યા દો કલમે પરહે ગની
 મતહે. ફીર ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી (અલ્લાહો અકબર)
 કેહતે હુએ ફુસરે સીજદમેં જાયે, તીનબાર' યા પાંચબાર'
 યા સાતબાર (મુખહાના રખખી યલ આલા) કહે. ફીર ઇમામ
 પીછે ઉસકે મુકતદી (અલ્લાહો અકબર) કેહતે હુએ ફુસરી
 રકાતકે વારતે ઉઠે. પેહલે માથા નાક ફીર દાનો ધુટને ઉઠાકે

ખડે હાકે છસતોર પેહલી રકાત પરહીથી દુસરી રકાત પ
રહેં ફીર (સુખહા નકલ્લા હુમ્મા) ઝોર (આઉજો) ન પરહેં.
જબ દુસરી રકાત પરહ ભેં, દાહના પાઉં ખડા કરકે ઉંગ
લીયાં ઉસકી કીબલેકી તરફ કરેં, ઝોર ખાવાં પાઉં બીછાકે
ઉસકે ઉપર બેઠેં, ઝોર ઉંગલીયાં દાનો હાથકી કીબલેકી
તરફ કરકે દાનો જનોપર રખકે અત્તહીયાત પરહેં. અગર
નમાજ દુગાનાહે દરદ, અત્તહીયાત પીછે ઝોર ફુઆએ માસુરા.
(જો અત્તહીયાતકે સાથ સામીલહેં) પરહકે, દોનો તરફ સલામ
દેં યાને (અસ્સલામુ અલૈકુમ વ રહ મતુલા) કહે.

એકલા નમાજ સલામકે વકત જમ્મેં યું નૈયત કરકે
સલામ દોનો તરફકે ફીરસ્તોંકો કરતાહું, ઝોર 'ઈમામ યું
નૈયત કરકે સલામ મુકતદીચોંકો ઝોર ફીરસ્તોંકો કરતાહું
ઝોર મુકતદી યું સમજેકે સલામ ઈમામકો, ઝોર ઈધર ઉધર
મુકતદીચોંકો ઝોર ફીરસ્તોંકો કરતાહું ઝોર જો નમાજ તીન
યા ચાર રકાત હે, દો રકાતકે પીછે અત્તહીયાત પરહકે ખડા
હોકે તીસરી યા ચોથી રકાત નીરી અલહમ્દસે પરહકે, આ
ખિરકે અત્તહીયાતકે પીછે દરદ પરહકે સલામદે. નમાજ
નમાજમેં સીધા ખડા રહે, ઝોર બોઝા દાનો પાંવ પર
ખરાખર રખે ઝોર દાનો પાંવકે બીચ ચાર ઉંગલ ખુલા
રખે, બહોત ચવડા ઝોર બહોત તંગ નકરે, ઝોર નઝર

સીજદેડી જઘે પર રખે, ઇંધર ઉંધર નદેખે ઝાર ઇમામકી
 મુતાબેઅત હર ખાતમેં કરે, ચાને રુકમ્ યા કવમા, યા
 સીજદા, યા જલસેમેં ઇમામસે જલદી નકરે, કે ખહોત ગુના
 હ હે. નેકોઈ ઇમામસે જલદી કરેગા, સર ઉસકા ગધેકાસા
 હોગા. ઝાર કવમા જલસેકો ખુખ અદા કરે, ઝાર નહીંતો
 ખડા ગુનાહગાર હોગા, ખસકે ખુદાકે ચોરોમેં લીખા જાયગા.
 ઝાર નમાઝકો લાએક હેકે નમાજમેં દીસ ખુદાકી તરફ
 મુત વજહ રખે, ઇંધર ઉંધર ન લેજાએ કે ખહોત ખુરાહે.
 ઝાર ને ખુદા તવફીક દે, ખાદ સલામકે 'આયનુલ કુર
 સી' એકખાર ઝાર (સુખહા નક્ષા) તેતીસખાર, (અલહમદો
 લીલાહ) તેતીસખાર ઝાર (અલાહો અકબર) ચોતીસખાર
 ઝાર 'લા ઇલાહા ઇલ લહલાહો વહુ દહુ લા
 શરીકા લહુ લહુલ મુલકો વ લ હુલ હુમદો
 ચોહ ઇ વ ચોમીતો ખે ય હીહીલ ખયર વ
 હોવા અલા કુદલે શેઈન કદીર' એકખાર પરહે ઝાર
 કુઆ જનાબે ઇલાહીમેં માંગે. ઝાર વઝીફકી કુઆએ હદીસ
 શરીફમેં ખહોતહે, ને ચાહેસો પરહે.

ને કોઈ ઇમામકો રુકમ્મે પાવે, નેયત કરકે ખડા
 હોઈ, 'અલ્લાહો અકબર' કીયા, ફસરેખાર 'અલાહો

અકબર' કહેતા હુવા રૂઝમેં શરીફ હોજાયે. ઓર જો ખડા હોકે એકબાર 'અલીહો અકબર' કહા, ઓર રૂઝ કીયા, તોલી નમાજમેં દાખીલ હુવા, ઓર નમાજ સહીહ હુધ. પર ખાજે ઉલમાને જબ તલક દોબાર નકહે સહીહ નહીં રખાહે, ઓર જો નૈયત કરકે 'અલીહો અકબર' યુકે રૂઝકે નજદીક હોકે કહા, નમાજ સહીહ ન હુધ. સબ ઉલમાકે મજહબમેં અગર ફરજ નમાજ કઝાહો ઓર દુસરે નમાજકા વકત આવે, યા વીતર કઝાહો, ઓર ફરજકી નમાજકા વકત આવે, વાજેબ હેકે પેહલે કઝા પરહકે, પીછે ઉસકે અદા પરહે. ઓર જો દો ચાર નમાજેં કઝાહોં વાજેબ હેકે તરતીબસી પરહે ચાને પેહલે સુબહકી, ફીર ઝાહરકી ઇસી-તોર આખેર તક. અગર એક નમાજ કઝાહો, ઓર ઉસકી યાદ-પર દુસરે વકતકી પરહે, અદા નમાજ સહીહ નહુધ, અગર કઝા નમાજ યાદહે, ઓર વકત અદાકા તંગહે, કે દોનો નમાજેં નહીં પઠ સકતા, ચાહીએ અવ્વલ નમાજ અદા પરહે, પીછે ઉસકે કઝા પરહે. ઓર જો કઝા નમાજ ભુલગયા ઓર અદા પરહસી, તોલી જાયેબ હે; ખાદ ઉસકે કઝા પરહલે ઓર જો કીસી શખ્સને છે નમાજેં કઝાકીં, અબ સાતવીં નમાજ ઉસકી યાદપર પરહની જાયેબ હે. જબ ઉન છેહોકો પરહ ચુકેગા, ફીર સાહેબે તરતીબ હોજાયગા. અગર ખાદ

ઉસકે એક યા દો યા ત્રીન યા ચાર યા પાંચ નમાન્ને !
 કઝા હાં, પેહલે ઉનકો પરહલે. તખ વકતકી નમાન્ પરહેગા
 એક ને છે કઝા હુધં, ફીર તરતીખ સાકેત હુધં, ફીર
 જખ ઉન હેયોકો પરહ લીયા, સાહેબે તરતીખ હોગયા,
 અગર નમાજ નમાન્કે અંદર કુછ ખાત ખોલ ઉઠે જનકે
 યા જુલકે યા કીમ્તીકો સલામ કરે, યા જવાખ સલામકા દે
 ઝખાનસે યા ખાવે યા પીવે, યા અવાજ કરકે રોએ દર્દ
 • મુસીબતસે, યા આહુ કરે, યા અખ અખ ખાંસે, યા છીંકને
 વાલેકો 'યર હુમે કુમુદી' કહે, યા કીસોને અપની ખબર
 • નેક યા ખુશીકી ખાત કહે, આર ઉસને જવાખમેં કહા
 'સુખેહુ નલા' યા 'અલહુમ્મે લીલ્યાહ', યા નમાન્
 મેં કુરાન એસા ગલત પરહા છરસે મઅને આર હોગયે
 યા અપને ધમામકે સીવાએ કીસી આરકો ગલતી ખતાયા,
 યા નમાન્મેં કુરાન જુલગયા, આર અપને મુકતદીકે સીવા
 કીસી આરકે ખતલાનેસે લુકમા લે લીયા, યા નજસત પર
 સીજદા કીયા, યા કીખલેકી તરફસે છાતી ઉસકી ફીરે, યા
 નમાન્મેં કોઇ ફરજ ખેઉજર તરફ કીયા, યા સોજદેમેં દોનો
 પાંવ જમીનસે ડિઝાલીએ, યા નમાન્મેં કુરાન દેખકે પરહા
 યા નમાન્મેં ધમામકે આગે ખડા હોગયા, નમાન્ ઉસકી
 ઉન સંખ મુરતોંમેં ખાતેલ હુધં; યાને દુટ ગધ આર જતો રહી;

ફીર નમાજ પગે, ઓર જો નમાજકે અંદર અમલે કસીર કીયા નમાજ ટૂટી અમલે કસીર વોહ હે, કે જો કામ દોનો હાથોસે હુવા કરતાહે. ઓર નમાજને ઉસી કામકો દોનો હાથોસે કીયા, યા એક હાથસે કીયા, નમાજ ટૂટી. અગર નમાજમેં મુસકરાયા બગેર આવાજકે, ન વચુ જાએ ન નમાજ, ઓર જો આવાજસે હંસા પર ઉસને સુના ગેરને નસુના, અયેસી હંસીસે નમાજ જાતિ, પર વચુમેં ખલલ નહીં હોતા; ઓર જો ખીલ ખીલાકર હંસા ગેરોને સુના વચુભી ગયા ઓર નમાજભી ગઇ. અગર કરેઠ કરેઠ વચુ તોડે નમાજ ફાસેઠ હુઇ, અગર તીનખાર યા એક રૂકનકે અંદર નમાજમેં બદન ખુજાયા નમાજ ફાસેઠ હુઇ.

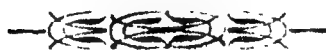
બયાન ફરકમેં મર્દ ઓર અવરતકી, નમાજમેં

અવગત તકખીરે તહરીમામેં મુંઢોં તક હાથ ઉઠાએ ઓર મર્દ કાનોં તક અવરતોં સીનેપર હાથ ખાંધોં, ઓર મર્દ નીચે નાફકે. અવરતો સીન્દમેં હાથ જમીનસે ઓર રાનોં પેઠસે મીઝી રખેં, ઓર મરદ ઇલાહેદા. અવરતોં અતહીયાત પઠનેકે લીએ દોનોં પાંઉં દાહને તરફ નીકાલકર

બેઠું, ઓર મરદ બાએ પાઉં પર ઇસ તરેહ બેઠું કે ઉંગલી
 થાંકા મોંહ દાહને જાનેબ રહે, ઓર દાહના પાઉં ખડા
 રખે, ઇસ તરેહ કે એડી ઉપર રહે. અવરતે બઆવાજ
 બસંદ એક હરફની નપરહે, ઓર તકબીરે તશરીફની અવ-
 રતે આહીસ્તા કહે ઓર મરદ જહરીમે જહર કરે. નમાજ
 જુમાકી અવરતોં પર ફરજ નહીં, મરદોં પર ફરજ છે. નમાજ
 ઇદને અવરતોં પર વાજેબ નહીં, મરદોં પર વાજેબ છે. જમા-
 . અતસે નમાજ પરહની અવરતોં પર સુજતે મવકેદા નહીં,
 . મરદોં પર સુજતે મવકેદા છે. અવરતે સીરફ અવરતોંકી ઇમા-
 . મત કર સકતીહે, ઓર મરદ દોનાંકી. અવરત ઇમામ હો
 તો સફર દરમીયાનમે ખડી રહે, ઓર મરદ આગે. અવ-
 રતકો સફ આખરમે છયાદા સવાબ છે, ઓર મરદોંકો સફ
 અવ્વલમે છયાદા સવાબ મીલતાહે.

બયાન મકરૂહાતે નમાજકા

મકરૂહાત નમાજકે બહોત હે, બાજે ઝરરી બયાન હો
 તેહું. અગર વાજેબ નમાજકા તરક કીયા મકરૂહે તહરીમી
 હુધ, ચાને બહોત મકરૂહ હુધ; વાજેબહે અયસી નમાજ

ફીરકે પરહે, ઓર જો સુજતેં મવકેદા તરકકી તોભી ફીરકર
 પરહે, ઓર જો મુસ્તહબ તરક કીયા નમાજ સહીહ હે,
 પર થોડાસા સવાબ કમ હુવા. નમાજમેં હરકત અબસ યાને
 બેફાયદા કરની મકરૂહ હે, અગર થોડીહે, ઓર જો બહોત
 હે નમાજ ફાયદા હોતી હે. નમાજમેં માથેકી મીટ્ટી પુછની
 મકરૂહ હે. ઓર કપડેકો મીટ્ટીસે બચાનેકે વાસ્તે ઉઠાના
 મકરૂહ હે, ઓર કપડેકો ઠાંધેપર ડાલકે દાનોં તરકસે લટકાના
 યા કરતા યા જામા ફીરકે બંદ ઉસકે ન બાંધને મકરૂહ હે. .
 સર નગે નમાજ કરની મકરૂહ હે, સર પર બાલોંકા જુડા
 બાંધકે નમાજ મકરૂહ હે; બલકે સવાબ યુંદે કે બાલોંકો
 નમાજકે વકત ખોલદ તો વોહભી સીજદા કરે. માથેકે
 અંગેમે કંકર મીટ્ટી દુર કરની મકરૂહ હે, જો સીજદા હો
 સકે; અગર જો નહોસકે, એકબાર યા દોબાર ફર કરે,
 ત્રીનબાર ન કરે. ઉગલીઆં નમાજમેં ચટકાની મકરૂહ હે.
 નમાજમેં ઇંધર ઉંધર દખના યા આસમાનકી તરક દખના
 યા હીલના દાહુને તરક બાએ તરક, ઓર જામાઇ લેના
 અગડાઇ તોડની, જમીન પર સીજદા કરતેમેં બાહેં ડાલની
 યા પેટસે ગન મોલાની મકરૂહ હે. ઓર મરદકો લાલ, જર્દ
 કપડોંસે યા રેશમી કપડોંસે યા ઘેરા પઘડી સરપર બાંધકે
 નમાજ મકરૂહ હે. ઓર જો કપડોંમે આદમી યા જાનવરકી

મુરતહો, નમાજ પઠની મકરૂહ છે. ઐર નમાજકે આઝે ચલા જના બહોત બડા ગુનાહ છે, ઇસવાસ્તે નમાજકો લાથક હેકે હસ જધે રસ્તા ચલતાયો નમાજ ન પરહે, બલકે એક લકડી અપને આઝે ખડી કરકે પરહે. નમાજમે ખાંસના ખુખ નહીં, જખતલક જોર ન કરે, લાચારીકો મોઆફ છે. હસ વક્ત ખુખ ગાલેખ હો ઐર ખાનાબી તૈયાર હો ઐર વક્ત બડા હો, યા ઇનસાનકો એહતીયાજ મકાને જુરર યા પેશાબકી હો નમાજ મકરૂહ છે, અવ્વલ ખાતેર જમા કરકે નમાજ પરહે. જો નમાજ મકરૂહહો ફરકે પરહના ખુખહે, તો કયામતકે અજબસે છુટે, ઐર જો નમાજ ન પરહા, ફરજ સરસે ઉતરા, પર તકસીરવાર હુવા.

બયાન ખીમારકી નમાજમે

અગર ઇનસાન ખીમારહો અયસાકે ખડા નહોસકે ખેઠકે નમાજ પરહે, ઐર રૂકઅ સીજદા કરે, ઐર જો રૂકઅ સીજદાબી ન હોસકે તો દાનાંકે વાસ્તે ઇશારા કરે પર રૂકઅકે વાસ્તે થોડા ઝુકાવે, સીજદકે વાસ્તે બહોત ઝુકાવે, ઐર જો ખેઠનેકી તાકત નહો, લેટકે નમાજ ઇશારેસે

પરહે, ચીટ લેરે, ઝોર પાંવ કીબલેકી તરફ કરકે, યા જયસા
ઝોરમેં લીઠાતેહે, ઉસીતોર ભેટકર કીબલેકી તરફ મુંહ કરકે.
ઝોર ને અચસા બીમારહો કે ઇશારતકે વાસ્તેબી સર ઉઠા
નહીં સકતા નમાજ મવકુર રખે, જખતકે હકતઆલા સર
ઉઠાનેકી તાકત દે, જખ તાકત સર ઉઠાનેકી આવે, નમાજ શરૂ
કરે. ઝોર ખાઝે ઉલમાને કહાહે, છસે તાકત સર ઉઠાનેકી
નહો, દીલમેં નીયત કરકે દીલસે નમાજ પરહે, ઝોર પલકોં
સે ઇશારા રૂકઅ સીજઢેંકા કરે. ગરઝ નમાજ ન છોડે, કે
છોડના નમાજકા ખહોત ખદચીજ હો, કયામતકે દીન બેનમા
છકો સખત અજબ હોગા.

ખયાન મુસાફરકી નમાજમેં

અગર ઇનસાન તીન મેંનછલ યા છયાંદા સફરકા
ખુદા કરકે અપને ઘરસે બાહર નીકલે, ઝોર ઇમારત
શહેરકીસે બાહર હો, અખ ચેહ શખ્સ મુસાફર હુવા. આહીએ
કે ચાર રકાત ફરજકો દો રકાત પરહે. યાને ઝોહર, અસર
ઝોર ઇશાકી નમાજ દો રકાત પઢે, ઝોર મગરબકી નમાજ
પુરી પરહે, કમ ન કરે. ઝોર ને મુસાફર ઇમામ હો, ઝોર

મુકીમ મુકતદીલો, મુસાફર અપની દો રકાત પરહકે, સલામ ફેરે ઐર મુકીમ મુકતદી ખડા હોકે દો રકાત અપની પાકી પરહકે સલામ ફેરે. અગર મુસાફર અપને ઘર આયા અખ સફર તમામ હુવા, ચારો રકાત આકે ઘરમેં પરહે. ઐર જો ૨ હમેં મુસાફરને કીસી શહેરમેં યા કીસી ગાંવમેં પંધરા દીન યા પંધરા દીનસે છયાદા રહનેકા ધરાદા કીયા, તોલી ચાર રકાત પરહા કરે; જગાં ઉસ મકાનસે સફર કરેગા, ફીર ફુગાના પરહેગા. મુસાફર મુન્નતોકો કમ ન કરે. પર જો રાહમેં થલા જતાહો, ઐર મુજત પરહનેકી ફુરસત ન પાવે, મુન્નત મવકુફ કરે, ઐર ફરજ પરહલે.

ખયાન નમાઝે જુમએકા..

૧ રકાત તહયતલ વજુ, ૪ રકાત કબલલ જુમા મુજત,
૨ રકાત ફર્જ, ૪ રકાત ખાદલજુમા મુજત, ૨ રકાત ખાદલ જુમા મુજત ૨, રકાત ખાદલ જુમા નફીલ— (ધસતોર ૧૬ રકાત જુમાકીહે.)

૨ રકાત તહય તલ વજુકી નેયત.

નવેતો અન ઐસદલીઆ લીદલાહે તઆલા રકાતચમેં

સલાતલ તહય તલ વઝુએ મુત વળ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખ
તીશ શરીરતે અલાહે અકબર.

૪, રકાત કબલ જુમા સુન્નતકી નેયત.

નવેતો અન ઓસણીઆ લીલાહે તઆલા અરબા
રકાતીન કબલ જુમાઅતે મુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા મુત
વળ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ શરીરતે અલાહે અકબર.

૨, દા રકાત ફર્જકી નેયત.

નવેતો અન ઉસકેતા ફરજ ઝોહરે અન જમ મતી
એ અદાએ રકાતયને સલાતીલ જુમાઅતે ઇક તદ્યતો એ
હાજલ ઇમામ મુત વળ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ
શરીરતે અલાહે અકબર.

૪ રકાત ખાદલ જુમા સુન્નતકી નેયત.

નવેતો અન ઓસણીઆ લીલાહે તઆલા અરબા
રકાતીન ખાદલ જુમાઅતે મુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા મુ
ત વળ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ શરીરતે અલાહે
અકબર.

૨, રકાત ખાદલ જુમા સુન્નતકી નેયત.

નવેતો અન ઓસણીઆ લીલાહે તઆલા રકાતીન
સલાતલ ખાદલ જુમાઅતે મુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા મુત
વળ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ શરીરતે અલાહે અકબર.

૨, રકાત નફીલ બાદલ જુમાકી નેયત.

નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીલ્લાહે તઆલા રકાતયને નફીલ બાદલ જુમઅતે મુત વજ જેહન ધલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર.

નમાજ જુમઅકી ફરજ છે, દો રકાત જમાઅતસે શ હેરમે' અકેલે સહીહ નહીં, ગાંવમેંલી સહીહ નહીં જુમ અકી ફરજ પરહનેસે ઝોહરકી નમાજ સરસે ઉતર જતીહે. જુમઅકે દીન દોપહરકે બાદ વકત અન્નાકે, ખરીદા ફરો- ખંત હરામ છે, તૈયારી નમાજકી કરે, ઓર ફુન્યાકે કારોબાર અવકુફ કરે. જખ ઇમામ ખુતબા પરહે, ઉસકી તરફ સખ મુતવજહ હેકે, ખુતબા સુને અવ્વલસે આખિર તક; ખુતબે હે વકત ખાતેં નકરે, ઓર નમાજ સુન્નત, નફીલ ન પરહે; ચુપ બેઠે રહેં જખ નમાજ હોલે, ખરીદા ફરોખત મખાહ હુએ જુમઅકે દીન શહેરમેં ઝોહરકી નમાજ જમા અતસે મકરહ છે. — તરકીબ જુમઅકી નમાજ પર હનેકી, પેહલે વઝુ કરકે દો રકાત તેહયતલ વઝુ પરહે, બાદ મોઅનજન જખ સલાત કહે ઉસવકત ચાર રકાત કખ લલ જુમઅ સુન્નત પરહે. ઉસકે બાદ મોઅનજન અન્નાં કહે, ઓર ખતીબ ખુતબા પરહે; જખ ખતીબ ખુતબા પર હ ચુકે તખ બાદ જમાઅતસે દો રકાત ફરજ પરહે; બાદ

આર રકાત મુન્નત ખાદલ જુમઅ, ફીર દોરકાત મુન્નત
ઐર દોરકાત નફીલ પરહે. નમાજ તમામ હુધ.

ખયાન નમાજે ઇદે નકા.

ઇદુલફીતરકી નમાજકી નૈયત— નવેતો અન
ઓસલ્લીઆ લીદલાહે તઆલા રકાતયને માઆ સોતતા તક
બીરા તીન સજાતા ઇદીલફીતરે ઇક તદેતો બેહાજલ ઇમામ
મુત વજ જેહન ઇલા જે હતાલ કાગતીશ શરીફતે અદલાહો
અકબર. — નૈયત નમાજ ઇદુલઝોહાકી.

— નવેતો અન ઓસલ્લીઆ લીદલાહે તઆલા રકા
તયને માઆસોતતા તકબીરાતીન સજાતા ઇદીલ અદલા ઇક
તદયતો બેહાજલ ઇમામ મુત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ
કાગતીશ શરીફતે અદલાહો અકબર.

ઇદુલફીતરકે દીન મુન્નત યું હેકે પેહલે કુછ ખાવે,
ઐર મોસવાક કરે, ઐર ગુસલ કરકે અછછે કપડે પેહને
ઐર ખુશખુ અગર મુયસ્સરહો લગાવે; ઐર સદરકા ફી-
તરકા ફકીરેકો હેકે ઇદગાહકો નમાજકે વાસ્તે જાવે, ઐર
રાહમે આહેરતા આહેરતા તકબીર ફેહેલા હુવા ચલાખવે;

જબ ઇન્ગાહમેં પહોંચે તકબીર મવકફ કરે, તકબીર યું હે.
 “અન્નાહો અકબર અન્નાહો અકબર લાઈ લાહ!
 ઈલ લન્નાહો વન્નાહો અકબર અન્નાહો અકબર
 વન્નાહો હાલ હુન્દ” વકત નમાજે ઇદનકા ઇશારાકકે
 વકતમે દા પહેરતક હે. ઇદનકી નમાજ યું પરહે - પેહલે
 નેયત કરકે તકબીરે તહરીમાકે બાદ હાથ બાંધકે ‘સુબ્હા
 જકલ્લા હુન્ના’ પુરી પરહે, જબ પરહ ચુકે, દાનાં હાથ
 કાંનાં તલક ઉઠાકે ‘અન્નાહો અકબર’ કહે, ઓર હાથ
 છોડે ફીર હાથ ઉઠાકે ‘અન્નાહો અકબર’ કહે
 ઓર હાથ છોડદે, ફીર હાથ ઉઠાકર ‘અન્નાહો અકબર’
 કેહકે હાથ બાંધલે, ઓર કીરાઅત પરહે, ઓર રકુઅ, સીજદે
 કરકે એક રકાત પુરી કરે ઓર દુસરી રકાતમેં જંબ કીરા-
 અત પરહ ચુકે, ઉસાંતાર તીનબાર ‘અન્નાહો અકબર’
 કેહકે ફીર હાથ નીસરંબી બાર ન બાવે, બસકે ચોથીબાર ‘અન્ના
 હો અકબર’ કેહકે રકુઅ કરે, ઓર દુસરી રકાતબી પુરી
 કરકે અતહીયાત પરહકે નમાજ તમામ કરે. ઇદુઝઝેદાકે
 દીનબી ચુંહી કરે, જયસે ઇદુઝઝીતરમેં હે; પર નમાજસે
 પેહલે ન ખાએ, બસકે બાદ નમાજે ઇદકે અપની કુરબાની
 મેંસે ખાવે, ઓર રાહમેં તકબીર પુકારકે પરહતા થય,
 ઓર દાનાં ઇદાંમેં બેહુતર યું હેકે, એક રાહસે જાવે દુસરી

રાહસે આવે. નવવી તારીખ છલહુનકીસે તેરવી તારીખ અસરકી નમાજ તલક એકબાર પીછે હર નમાજ ફરજકે તકબીર પ્રકારકે કહે.

બયાન નમાજ *તરાવીહકા.

નૈયત તરાવીહકી નમાજકી.— નવેતો અન આસલીઆ લીલાહે તઆલા + રકઆતયને + સુન્નત તરાવીહ ડું ઇકતદું યનો ખે હાજત ઇમામ ડું મુત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કા-ખતોરા શરૂકને અલાહો અકબર.

છતરોજ રમજનકા ચાન દેખે ઉસરાતસે તરાવીહકો શુરૂઆ કરે, આર જમ શબ્વાલ મહીનેકા ચાન દેખે, ઉસ રાતકો તરાવીહ મોકૂફ કરે. તરાવીહકી બીસ રકાતે હે, આર ઉસકે પરહનેકી તરકીબ ઇસતોર હે— યાને પેહલે ઇશાકી ચાર રકાત સુન્નત, આર ચાર રકાત ફરજ પરહે, બાદ દો રકાત

* તરાવીહમેં દો રકાતકી નૈયત કરેતો, ઉપર જે નૈયત લીખી હુમલે વાલી પરહે. લેઝીન જે ચાર રકાતકી નૈયત કરેતો + રકાતયને + લીખાહે, વહાં 'અરખા રકાતીન' પરહે. આર અગર અફલા નમાજ પરહે તો ડું ડું પેદ નીશાનીકે ખીચકી ઇખ્મારત છોડહે, આર ઇમામકે સાથ પરહતા હોનો, ઇરાકુ નહોડે.

સુખત, ઓર દો રકાત નફીલ પરહે. ઇસતોર ઇશાકી ખારા રકાત પરહકે, તરાવીહકે વારતે સખ મીલકે સલાત કરે, વોહ ચેહ હે

અસ સલાતો સુખત તરાવીહ વ રહમતુલ્લાહે લાઈલાહા ઇલ લલાહો વલાહો અકબર અલાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હુમ્દ. ચેસલાત કરે ખાદ નૈયત નમાજકી કરકે દો રકાત પરહે. જખ દો રકાત પરહ ચુકે, તખ ચેહ પરહે “ફદલુન મીનલ્લાહે વ નેઅ મતુવં વ મંગે રતુન વ રહ મહ, લા ઇલાહા ઇલ લલાહો વલાહો અકબર અલાહો અકબર વલીલા હીલ હુમ્દ. ” ફીર ફસરી દો રકાત પરહે, ઓર પરહે ખાદ ચેહ ફુઆ પરહે. “ સુખહાના જીલ મુલકે વલ મલકુત સુખહાના જીલ ઇજાજતે વલ અઝમતે વલ હુયખતે વલ કુદરતે વલ ખહાન એ વલ કીખરીયાએ વલ જખરત સુખહાનત મલેકીલ કુદ્દુસ સુખહાનત મલેકીલ હૈઇલ લજી લા યનામે વલા યમુતો વલા યફુતો સુખખુ હુન કુદ્દુ સુન રખખોના વ રખખુલ મત્રા ચે ક તો વર રહ. ” ઇસકે ખાદ કોઇ ફુઆ ને આજે ઇસ રીસાલમે લીખી હુઇહે ઉનમેંસે ચા ફસરી કોઇ પરહે ઓર ફુઆકે ખાદ ‘નખીઓના મોહમ મદનીલ ખદરો સદ્લુ અલેહે સલ લલાહો અલયહે વ સલમ વ લાઈલાહા ઇલ લલાહો વલાહો અકબર અલાહો અકબર વલીલા હીલ હુમ્દ,’ પરહે.

ઉપર જો બયાન લીખાઈ ઇસતોર તમામ તરાવીહમેં
 અમલ કરે, યાને હર દો રકાતકે ખાદ શ્રદ્ધાન મીનલાહે
 પુરી પરહે, આર જળ ચાર હોવે તખ સુખાના જલ મુલકે
 પુરી પરહે, આર દુઆ પરહે; આર જળ ચાર રકાત હોવે
 આર દુઆ પરહે કિસકે ખાદ જળા મોના મોહું મદ લોખા
 હે વોહ પુરી પરહે. આર જળ આઠ રકાત હોવે, આર
 સુખાના જલ મુલકે પરહે દુઆ પરહે, ખાદ ખલાશતો
 મુવીવાલે, બીસ સીદકે વત તહીક કાતેલવ કફરને વજ
 જનદીક અમીરીય મામીનીના વ હમામીય મુત તજીના
 મયેદોના અગી ગરે નીસ સીદીક રદી અલાદો તઆલા
 અનદો લા ઇલાહા ઇલ લલાલો વલાદો અકબર વલીલા
 હીલ હુમ્દ.' પરહે આર જળ ચાર રકાત હોવે તખ, 'રઈ સલ
 અસલામે મુનવ વેરવ મરાજેદે વલ માગઅરે વલ મેહ
 ગળ અમીરીય મામીનીના વ હમામીય આદે તોના મયેદોના
 હિમ રજનીય ખત તાગ રદી અલાલો તઆલા અનદો લામ
 લાહા ઇલ લલાલો વલાદો અકબર વલીલા હીલ હુમ્દ,
 પરહે. આર જળ સોલા રકાત હોવે તખ જામ કિલ કુરઆને
 ક મગલીત તરતામેં ફો લવલીર રહુમાને હમામીય મુનવ
 વરેદોના અમીરીય મામીનીના મયેદોના કિસમા નયનો
 અફદાન રદી અલાદો તઆલા અનદો લાઇલાહા ઇલ લલા

હો વણાહો અકબર વલીલા હીલ હુમ્દ' પરહે. ઝોર જમ્ જીસ રકાત હોચુકે તમ્, 'અ સ દુલા હીલ ગાલેખ મઝહુરેત અજઝેખે વલ ગરાએખ ઇમામુલ અશ જ ઇના અમીરીલ મોમેનીના સૈયેદોના અલી યોબનો અબી તાલેખ રદી અલા હો તઆલા અનહો લા ઇલાહા ઇલ લલાહો વણાહો અકબર વલીલા હીલ હુમ્દ" પરહે. ઇસકે ખાદ વીતરકી તીન રકાત ઇમામકે સાથ પરહે, ઝોર દો રકાત નફીલ ઇશાકી પરહે. ખાદ ઠોઘ દુઆ પરહે.

ખયાન આશુરેકી નમાઝકા.

આશુરેકે દીન છે રકાત પરહે. હર રકાતમે ખાદ સુરે ફાતેહાકે વશશમ્ અકબાર, ઝોર કદર અકબાર, ઝોર સુરે ઇન્જિલ જલતીલ અરદા અકબાર, ઝોર તીન કુલ અક અકબાર પરહે. ખાદ સલામકે સીન્દમે કુલયા ઐયોહલ ફાઈરેન સાતબાર પરહે, તમામ ગુનાહ બખશે જાએ.

ખયાન તહજ્જુદકી નમાઝકા.

ખારા રકાત નમાઝ તહજ્જુદકી હે, ઝોર ઇસકે પરહને

કી બહોત તરકીબે હેં, લેકીન સહેલતર તરકીબ ચેહહે, કે હર રકાતમેં બાદ મુરે ફતેહાકે મુરે કુલહો વહલાહકો પહેલી રકાતમેં બારા મરતબે, દુસરીમેં બ્યારા મરતબે ઓર તીસરી મેં દસબાર, ઇસ તોર હર રકાતમેં એક એક બાર કમતી પરહે, તો આખેરકી રકાતમેં એકબાર કુલહો વહલાહ પરહની હોગી. ચેહ નમાજ બાદ ઇશાકે દરસે પરહે. ઓર છસકો પરહની મંજુર હોતો ઇશામેં વીતર ન પરહે. જબ તહજ્જુદકી નમાજ પરહલે, તબ બાદ વીતર પરહે.

બયાન જનાઝેકી નમાજકાન

મુરદએ મુસલમાનકો ગુસલ દેના, ઓર કફન જોર ફેરના, ઓર નમાજ જનાઝેકી પરહની ફરજે કીશાયત હે, ને બાઝે મુસલમાનલી ચેહ કામ કર લેંગે સબકે સરસે ઉતર જયગા, ઓર ને કીસીને ન કીયા છસ છસકો મુરદકા અહવાલ માલુમ હોગા, સબ ગુનાહગાર હેંગે. ઓર મુસલમાન પર લાજમ હે, કે અપની મોત યાદ રખે, હદીસ શરીફમેં લીખાહે, ને કોઈ અપની મોતકો દીનમેં ખીસ મરતબે યાદ કરેગા, ફરજ રાહાઈતકા પાયગા. ઓર લાજમ

હુએ, કે જો કીસીકા દેન, યા હક, ઉસપર આતાહો, યા નમાજ, રોજા, યા કફારા કસમકા, યા કુછ ઓર ઉસકે હમમે હો, ઉત સમ ચીજોકો લીખકર અપને પાસ રખે, અગર અયાનક મોત આવે, ઉસકે પોછે વારેસ ઉસમે અદા કરે. જબ ઇનસાન મરને લગે, ઉસકે પાસવાલે કલમા પરહે, ઓર સુરે યાસીન. જબ મરજાવે જલદીસે ગુસલ કફન કરકે નમાજ જનાજેકી પરહકે દફન કરે. ઓર સખર કરે; રોના બીદલાના ઓર હાએ હાએ કરના, ઓર ખાલ નોચના ઓર છાતી પીટના હરામ હે ખલકે હજરતને અયસે લોગોંપર લાનત કીહે, લેકીન ફકત દીલસે ગમ કરના, ઓર આંસુસે આહેસ્તા શિના મુજબકા નહીં. અગર ખગેર નમાજ પરહે મુરદકો દફન કીયા, તીન દીનકે અંદર નમાજ ઉસકી ગુર પર પરહે. નમાજ જનાજેકી યુંહે— પેહલે નૈયત કરે વોહ નૈયત થેહ હે 'નૈયેતો અન ઓવંદદીઆ લીલાહે તઆલા અરબા તકબીરાતીન સલાતાંજ જનાજતે ફરદુજ કીફાયતે વસ સનાઓ લીલાહે તઆલા વસ સલાતે અતન નખીએ વદ દોઆઓ લીજ નૈયતે ઇક તદેયતો યે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીજ કાખતીશ શરીફતે અલાહો . અકબર' નૈયત કરે ખાદ દોનોં હાથ કાનોંતતક ઉઠાવે, ઓર ખાંધલે ફીર હાથ ન ઉઠાવે; ઓર થેહ દુઆ પરહે મુબારક .

નકલા હુમ્મા વળે હુમદેકા વ તગા રકસમોકા વ તઆલા
જદદોકા વ જલા સનાઓકા વત્રા ઇલાહા ગયરોકા. શીર
અલાહો અકબર કેલકે ચેલ પરહે. “અલા હુમ્મા સદ્દે
અલા મોહમ મદીન વઅત્રા આલે મોહમ મદીન કમા સ-
લ વયના અત્રા ઇમરાલીમા વ અત્રા આલે ઇમરાલીમા ઇન
નકા હુમાદુન મજીદ” તીમરી ગાર ‘અલાહો અકબર’ કેલકે
અગર મન્દ યા અગરત હોતો ચેલ પરહે. “અલા હુમ મગ
કેલે હેનેના વ મેયે નેના વ શાહિદેના વ ગાઅમેના વવ
સગારેના વ કર્ગારેના વ જક રેના વ ઉતસાના વ હુરરેના
વ અત્તેના અલા હુમ્મા મન અહયય તાહુ મીનના ફ અહ
ચેલી અત્રા ઇસલામ વમન તવફ ફયતહુ મીનના ફ ત વફ
ફેકુ અત્રા હમાન અત્રા હુમ મગ ફેકો વર હુમફો વઆ
ફેફો ફેફો અત્રા” અગર મમયત લડકોડો તો ઇશકે બહેલે ચેલ
દુગા પરહે અત્રા હુમ મજ અત્રા હો લન્દા ફરતવ વજ અત્રા
હો લન્દા અજગવં વ જુખરવં વજ અત્રા હો લન્દા શાફે અવ
વ મુશફ ફેઆ.” અગર લડકો હોતો ઉસકેબહેલે ‘અલા હુમ
મજ અવદા લન્દા ફરતવ વજ અલહો લન્દા અજગવં
વ જુખરવં વજ અત્રા હો લન્દા શાફે અવં વ મુશફ ફેઆ”
‘તમે શીર આપી ગાર ‘અલાહો અકબર’ કેલકે ‘રખમના
આલેના ફીદ દુનીઆ હસન તવં વફીલ આખરતે
હસનતવં વકેના અજગવન નાર’ પરકે દોનોં તરફ સલામ

ફરે, નમાજ તગામ હુઈ.

જો ખચ્યા પગદી હોકે રોવે યા હરકત કરે, કે જના ઉસકા માલુમ હો, ઉસપર નમાજ પરહે. યોર જો મુરદા પયદા હો, ગુસલ દકે કપડેમેં લપેટકે દફન કરદે, નમાજ ન પરહે. જીસ અવરતકા ખાવીદ મરે, ઉસ અવરત પર વાજે ખ હયકે, ચાર મહીને યોર દસગેજ તક સોગ કરે. યાને ખનાવ સીનગાર મવકુદ કરે, મેહુદી સુડી સુખં જાફરાની કેપડા ઇસ્તેમાલ ન કરે; યોર સરમેં તોલ સુગમા કાગલ ન લગાવે; યોર ખાવીદકે ઘરમેં બાહર ન જાયે. યોર જો કોઈ કાંગખાર સવદે સમદેદો ના, લાચારી દીનમેં બાહર જીયા કરે; યોર રાતદો ઉસો ઘરમેં રહા કરે, પર જો આગકા ગતકો ખતરહે, યા ઘર ગીજીયે, યા મુઈ જખરદસ્તીસે ઉમે ઘરમેં નીકાલે, લાચારીકો કીસી ચોર ઘરમેં જાકે સોગ કરે. પર સખરસં ખેડા રહે, પોટના ચીદાના હરામ હે. જખ ચાર મહીને દસ ગેજ હાયે. મોગ દુગ ન. યાને મેહુદી યા ખુશખુ લગાવે. યોર જો ખાવીદકે સાંવા કોઈ ચોર મરજાયે, ખાપ યા ભાઈ યા ખેડા યા ચોર. કોઈ ત્રીન દીન તક સોગ કરના જાયજ હે; વાજેખ નહીં ચાહે કરે ચાહે ન કરે. ચોર ત્રીન દીનમેં જીઆદા મોગ કરના હરામ હે. કખરરતાનમેં જીયારતકે વારતે જના સવાખ હે.

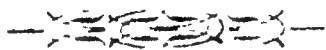
પર કબજેકો દબકર અપની મોત યાદ કરે, ઓર ખુદાસે
અપને વાસ્તે ઓર મુરદાંકે વાસ્તે દુઆ રહમતકી ઓર
બખ્ષીશકી માંગે, ઓર “અન્નાહુમ્લે” ઓર ફુલહો વધાહો
ઓર અન્નાહોકો મુત તકાસીરો યા ઓર કુછ કલમે પરહકે
સવાબ ઉતકો બખ્ષશે. અવ્વલ કબરસ્તાનમેં જકર ચેહ
દુઆ પરહે. અસ્સલામા અલેય કુમ યા આહલલ
કુબુરે મીનલ મુસ્લેમીના વલ મામેનીના અન
તુમ લના સલકુન વ નહનો લકુમ તબ ઉન વ
ઇનના ઇનશા અલ્લાહો એકુમ લાહેકુન પર હમુ
હલા હુત મુસ તક દેમીના મીનના વલ મુસતા
મેનીના નસ આ હુદનાહો લના વ લ કુમુત
આશી યત્તા ૨ યગ ૨૩૬નાહો લના વલ કુમ વ
પર હમે ન લાહો વ ઇયાકુમ.”

જો ઇમાદત ખુદાકે વાસ્તે કરે, નમાંજ, નફીલ, ચા
રોજા, યા હજ, યા ફરીરેંકો ખાલાના, યા પાની પીલાના
ઓર ઉસ ઇમાદતકા સવાબ મુરદકી રહકો બખ્ષશે, ઉસે
સવાબ પહોચતાહે. પર જો નૈયત ઉસ ઇમાદતમેં ખુદાકે
વાસ્તે નકી, જયસા બાઝે જાહેસ કરતે હે યાને પીરેંકે
નાનપર બકરા યા મુરગા પાસકે નીયાજ કરતે હે. અયસી
નીયાજ કામકી નહીં. અયસી બાતોંસે પીર નાખુશ હોતેહે.

ઐર ચેહ લોગ ગુનાહગાર હોતે હેં, બલકે ખાઝે ઉલમાને
 અયસે બકરે ઐર મુરગેકા ગોશત ખાના હરામ લીખ્યાહે.
 ખુદા મુસલમાનોંકો અયસી બલાઓંસે બચાવે. કબરોંકો
 સીજદા કરના હરામહે, ઐર ગીર્દ ઉનકે કુરખાન હોના,
 મજત ઉનકી માનની, ઐર રોશની કરની, ઐર દુઆ
 ઉનસે માગની બહોતહી ખુરાહે. બલકે ઉનકે નામપર બેડીઆં
 પહેનની, ડોરે ડાલનેભી ખુરા હે; ઐર સરપર બાલ ચોટી
 ઉનકે નામપર રખનીભી નીહાયત ખુરા હે. એહ રસમે
 જહેલોંકી હેં. હકતઆલા નજતદે. છસે દુઆ અવલીયાકે
 વસીલેસે મંજુર હે. યું કહે- યા અદલાહ મેરી મુરાદ ફલાને
 વલીકે તુફીલસે ખરલા. ઐર યું નકહે, યા પીર મેરી મુરાદ
 ખર લાવ. ઐર નીયાજ યું કરે, યા અદલાહ મુઝે બેટાહો,
 તેરે નામકા ફકીરોંકો ખાના ખીલાઉ ગા, ઐર સવાબ ઉસકા
 વલીકી ફક્રો અંખશુંગા. યું નકહે યા પીર તુ મુઝકો બેટા
 દગા, તેરી નીયાજ કરંગા. એસી ખાતે બહોત ખુરી હેં,
 ખુદા અમલકી તવફીકદે. શખખરાતકો મુરદોંકી ગોરપર
 ચીરાગ જલાને, બલકે હર વકત જલાનેભી હરામ હે. અવલી-
 યાકી ગોરહો, યા શહીદકી, યા કીસી ઐરકી. ઐર લાલ
 તાગે ખાસનપર બાંધકે મુરદોંકી ફાતેહા દેની બેહુદા ખાત
 હે. છસે ફાતેહા દેની મંજુરહો, ખાના પાની ખુદાકે વારતે.

ખોડાજોડો દેકે સવાખ મુરદેકો બાજાદે, છઆદા બખેડા બેખુદી હે. આર શખખરાતકો ઘરોંકે અંદર ખહોતસે આરાગ જવાના, આર આતશમાછ છોડના હરામ હે, ક્યુંકે થહ ગત યુખુર્ગહએ ઇસરાતમેં ઇબાદત કરે ખોદઅતોંસે દુર રહે.

ઇસલામકા તીસરા રૂકુન જકાત.

ખયાન જકાતકા

તીસરું રૂકુન ઇસલામકા જકાતહે, આર વોહુ ફર્જ હે જોકોઈ ફર્જ નજન ને વોહુ કાફર હે. આર છસપરું ફર્જ હે, આર અદા નકે, તો કયામતકે દીન ઉસકા માલ સાંપ ખોઁંકુ હોકે ઉસકે ગલેમેં તવક હોગા. આર સોના ચાંદી દાનખમે ગર્મ કરકે, ઉસકે ખદતપર દાગ દેગે જકાત ફજહે, મુસલમાન આકેસ ખાયેગપર જગ માલેક નીસાખકા હો આર વોહુ નીસાખ કાગેબાગે ગુદરીસે ખચ રહે; આર, નીસાખપર એક ખરસ પુરા ગુલ્લર, યાને ગુલામ પર જકાત નહી; આર લડકે આર દીવાનેકે માલપર જકાત નહી. 'ઇમામ આઝમ' કે મજહબમેં આર ઉસમા ફરમાતે હે, કે લડકે આર દીવાનેકે માલમે ખી જકાત ફરજ હે, ઉનકે

તરફથી વાણી ઉતર્યા દેવે, ઓર જીસકે પાસ માલ નીસા
 બસે કમ હો, ઉપર જકાત નહીં ઓર જીસકે પાસ માલ
 નીસાબ બર હો, ઓર વોહ ઉતના યા ઉસસે જીઆદ
 કરઝદાર હો, ઉપર જકાત નહીં રહેનેકે ઘરોંમેં, પહેનનેકે
 કપડોંમેં ખીદમતકે ગુલામોંમે, સવારીકે જાનવરોંમે, લડાઈ
 કે હથયારોંમે, કસબકે અવજારોંમે, પરહનેકી કીતાબોંમે,
 ઓર જોતસી ચીજોં ઘરકે કારોબારમેં કામ આતે હેં, જ
 સે તવા, તગારી, પકાનેકે બરતન, ઈતમેંબો જકાત નહીં
 જીસ માલમેં જકાત ફરજ હે, વોહ માલ ત્રીન કીસમ હે
 એક કીસમ— નકલી યાને સોના ચાંદી ખાહ રૂપીઆ
 અશરફીહો. યા જવર યા પતરે સોને ચાંદીકે હો. નીસાબ
 ચાંદીકે દો સો દીરમ હેં, જીસકે બાવન તોલે છે માશે ચાં
 દી હોતી હે. જીસે હકતઅઝા દે, ઓર ખા પીકે ઇતલી
 ચાંદી ઉસકે પાસ બસે, ઓર બરસ દીન ઉપર ગુજરે,
 ચાલીસવાં હીસ્સા ફરજ જાનકે ખુદાકી રાહમેં દે. ઓર
 નીસાબ સોનેકી ખોસ મીસકાલ હેં, જીસકા સાત તોલે છે
 માશે સોના હોતા હે. જીસકે પાસ ઇતના સોના કારોબારે
 ગુફરીસે બચ રહે, ઓર બરસ રોજ ઉપર ગુજર જાએ
 ચાલીસવાં હીસ્સા જકાત દે. જીસકે પાસ નીસાબસે કમ
 ચાંદીહો, ઓર નીસાબસે કમ સોના હો, માલ કરકે પુરા

કરશે, ઓર ચાલીસવાં હીસ્સા જકાત દે. નીચત જકાતમેં ઝુર હે, બગેર નીચતકે અદા નહીં હોતી. હસપર જકાત ફર્જ હો. હસપર ચાલીસવાં હીસ્સા જુદા કરે, ઉસે જકાત જનકર જુદા કર રખે, ઓર ફકીરોકો દે. ઓર જો જુદા નકરે, જબ કીસી ફકીરકો કુછ દે, ઉસ વકત હમેં સમજ લે કે જકાત ફરજ અદા કરતા હું- અગર નીચત જકાત કી નકી, ઓર સારા માલ ખાંટ દીયા, જકાત સરસે ઉતર ગધ ઓર જો કુછ માલ રખા, કુછ ફકીરોકો દીયા, ઓર નીચત જકાતકી નકી, ખાજે ઉત્તમાને કહા હે, સારે માલકી જકાત ઉસ પર લાજમ હે. ઓર ખાજોને કહા છતના માલ ખાંટા ઉસકી જકાત સરસે ઉતર ગધ; છતના રહા ઉસકી જકાત દે.

ફસરી કીસમ જકાતકી ચેહ હે, કે સવદાગરીકે વાસ્તે ખરીદા કપડા, યા ગધા, યા કુછ ઓર, જબ અયસે માલપર ખરસ ગુજરે, ઉસકી કીમત કરે. અગર ખાવન તોલે છે માશે ચાંદી યા ઉસસે છઆદા કીમત ઉસકી ઠેહરે, ચાલીસવાં હીસ્સા જકાત દે.

ત્રીસરી કીસમ માલ જકાતકી જનવર હે. યાને ઊંટ, ગાયે, બકરીઆં નર માદા, અગર સારે ખરસ યા આધે ખરસસે છઆદા જંગલમેં ચુગા કરે, જકાત ઉનમેં વાજેબ

(૬૫)

હ. ઊંટકી જકાતકે મસાઈસ બયાન નહીં કીએ ગયે. તીસ ગાય બેલોંસે કમમેં જકાત નહીં. જખ તીસ પુરે હોં ઝોર બરસ ઉનપર ગુજરે, એક તખીઆ યાને પડયા યા પડવા બરસ દીનસે ઝીયાદા દો બરસસે કમકી દેવે. જખ ચાલીસ હોં એક મસના યાને દો બરસસે છઆ દો તીન બરસસે કમકા પડયા ચા પડવા દેવે. જખ સા ઈ હોં, દો તખીએ દે. જખ સત્તર હોં એક મસના ઝોર એક તખીઆ, જખ ચારસી હોં દો મરને. જખ નવે હોં તીન તખીએ, ઝોર જખ સો હોં દો તખી એ ઝોર એક મસના દે. ઇસીતોરસે હરેક તીસમેં તખીઆ, ઝોર ચાલીસમેં મસના દીયા કરે. ગાય બેંસકી જકાત એક તોર હે. ચાલીસ બકરેસે કમ જકાત નહીં, જખ ચાલીસ પુરે હોં ઝોર બરસ ઉનપર ગુજરે, એક બકરી જકાત એકસો બીસ તક; જખ એકસો ઇંકીસ બકરે હોં, તો દો બકરે જકાત દે દોસો તલક; જખ દોસોસે એક છઆદા હોં, તીન બકરે દે, એક કમ ચારસો તલક; જખ ચારસો પુરે હોં ચાર બકરે દે. ફીર હર સેકંડેમેં એક બકરી દીયા કરે. બેડ બકરી જકાત એકતોર હે, ચાહે બકરી દે ચાહે બકરા દે. છોટ્ટે બડે સખ જાનવર ગીનકે જકાત દે, મુસલમાનોંકો દે, કાફીરોંકો નદે, ફકીરોંકો દે, દવલતમંદોંકો નદે. દવલતમંદ વાહ

હે, કે માલીક નીસાબકા હો, ઓર જો નીસાબસે કમ માલ ઉસકે પાસ હો, જકાત ઉસે દેની જાયેજ હે. જકાત અપને માંખાપકો ઓર દાદા, દાદી, ઓર નાના, ઓર નાની, ઓર અવલાદકો, ઓર અવરત, ઓર અપને ગુલામ યા લોંડીઓ કો, ઓર ઉન લોગોંકો નદીયા જાયે, છત્તપર ખુદ જકાત પાવેજ હે. ઓર અવરત અપને શીહરકો નદે. ઓર જકાતના પચેસા સૈયદોંકો નદે, સીવા જકાતકે ઓર કુછ અદબ સે ગુજરાને અગર ચયે ભાઇ કરાબત વાલે મોહતાજ હોં, જકાત ઉનકો દેની ખુબ હે.

ખયાન સદકયે ફીતરકા.

જો શખ્સ માલીક નીસાબકા હો, ઇદકે દીન સદકા ફીતરકા દેના ઉસપર વાજેજ હે, છત્તને આદમી ઘરકે હોં, હરેકકી તરફસે દોસેર ગંદુમ, યા ચાર સેર જવ ફકીરોંકો દેકે ઇદકી નમાજકો જાયે. પર અપની જોરકે તરફ ઓર ખેટા ખેટી ખાલેગોંકી તરફસે દેના સુર નહીં; વોહ અપને પાસરો આપ દેવે, અગર માલીક નીસાબકે હોં. પર ગુલામ ખાંદેકી તરફસે દે. છત્તને સદકા ફીતરકા ઇદકે દીન નદીયા

જખ ચાહે દે. જોકોઈ કીસીકે ઘર ઉતરે તીન દીન તક ઝીયા
ફત ઉસકો ખુશીસે કરની સુન્નત હે. સવાલ કરના ખગેર મો-
હતાલકે હરામ હે.

ખયાન કુરખાનીકા.

જે શખ્સ માલીક નીસાખકા હો ઇદ્ઝઝોહાકે દીન
કુરખાની ઉપર વાજેખ હે ખકરી ખરમ દીનકી ચા હાજી
દારી. યા ગાય વખરસ યા જઝ્ઝાદાકો, યા ઉંટ પાંચ ખગસ
નાં ખકર નાં જુલુક મેં. આર જો સાત આરમી એક ગાય
યા ડાહ ફારી નાં જો નાં ફો જખવર હે, અગર સખર્
ગરજ કુરખાની હો. જો યા ખકર નાં જો જુલુક મેં. જો
ખાની ઇલકી નમાઝમે પેહુલ ખાજી નહીં, ઇલકી નમાઝ
પીછે જુલુક કરે. તીન દીન તક જુલુક મેં જો જો હે, જો
ખાજી, ખારની, અગર તીન દીન તક અંદર કુરખાની
હતી કુરખાની યા ઉસકો કીમત ફકીરોકો વ. સદકા ફત્વા
આર ઇદ્ઝઝોહાકા હર સાંહમે નીનાખ પર વાજેખ હે, નાસા
ખસે પરહનેવાલે હો યા નહો. જયસા કપડા પહેનનેસે યા
ઘર રહેનેસે જઝ્ઝાદા હો, આર કીમત ઉસકી નીસાખ હો,
આર નીયત તીખરતકી નહો, પર જકાત ફર્જ હોગી; જખ

નૈયત તીજરતકી ઉસમેં હોગી ઓર બરસભી ઉસપર ગુજરેગા.

ઈસલામકા ચવથા રૂકુન રોજે રમઝાનકે

ચવથા રૂકુન ઈસલામકા રોજે રમઝાનકે હે. જોકોઈ ફર્જ નજાને કાફરહે ઓર છસપર ફરઝ હોં, નરખે ખડા ગુનાહગાર હે. નૈયત રોજેમેં ફરઝ હે, ખગેર નૈયતકે રોજમેં સહીહ નહીં. નૈયત રોજેકી હર રાત કીયા કરે. વકત નૈયતકા સારી રાત હે, મુખ્હકી નમાજસે પેહલે સખ ઉલમાકે મજ્હબમેં હે. લેકીન ઇમામે આઝમકે નજદીક છસને નૈયત રોજેકી રાતમેં નકી, દીનમેં દો પહરસે પેહલે કરલે, અગર કુછ ખાયા પીયા નહો. ઓર દો પહેરસે પીછે નૈયત કીસીકે મજ્હબમેં સહીહ નહીં. અગર કીસીને આંદ રમઝાનકા અપની આંખીસે દેખા, ઓર કાઝીને ઉસકી ખાતપર એતેખાર ન કીયા, ઓર શહેર વાલોંકો રોજેકા હુકમ નકીયા, ઉસ આંદ દેખનેવાલે પર રોજ રખના વાજેગા હુવા. ઓર જો ઇંકા આંદ અપની આંખીસે દેખા, ઓર કાઝીને ઉસકે દેહનેસે ઇંદ નકી, ઉસ શખ્સકો રોજ અફતાર કરના જયજ નહીં. બસકે સ' મુસલમાનોકે સાથ ઇંદ કરે. ઓર જો દોનો મુરત

में उसने रोज़ नरખा, या अकमें नरखा कज़ा उस रोज़की
 उसपर वानेबहे; पर क़ारा उसपर वानेब नहो। उसने
 रमज़ानके रोज़ेमें क़स्द करके आया या पीया, गीज़ या दवा
 या लुमाअ कीया क़स्दन उसका रोज़ टूटा। और उसपर
 कज़ा उस रोज़की वानेब हुध। और क़ारा याने गुनाहगारी
 ली वानेब हुध। अक़ परदा आज़द करे, और न्ने परदा
 मोयससर न होवे, तो हो महीनेके भीला इसल याने अक
 संजत रोज़े रज़ि। अगर कोछ रोज़ हो महीनेके अंदर उन
 रसे या जेर उनरसे टूट गया, शीरके नचे सीरसे हो महीनेके
 रोज़े रज़ि। पर न्ने अवरत हुयेअ और नज़ासके उनरसे
 हो महीनेके अंदर कोछ रोज़ आया मुन्नयका नहो। और
 न्ने रोज़ रफ़नेकी ताकत नहो, साड़ इकीरेंको आना देवै;
 अक़ अक़को धतना हो लतना सदक़अे कीतरमें देता हो। और
 न्ने रमज़ानके सीवा और कोछ रोज़ रज़ि और तोड़े क़ा
 रत नहो होती, ज़लके कज़ा वानेब हो। और रमज़ानका
 रोज़ अतासे तोडा, ज़यसे कुदली करते हुअे अक़स्द हुलक़में
 पानी उतर गया, या कीसीने उसे पछाड़के न्नेरसे हुलक़में
 पानी या और कुछ डाल दीया, या क़ानमें या नाकमें
 दाड़ डालदी, या न्ने बीज दवा गीज़ नहो ज़यसे क़ंकर
 भीट्टी लक़डी आया क़स्द करके, या मुंह लरके क़येकी या रात .

ખ્યાલ કરકે ખાના સહરીકા ખાયા, પીછે માલુમ હુવા કે
 રાત નથી, ખસકે મુખે સાદીક હોગઈથી યા ઉસને ખ્યાલ
 પીના દીન આમિર હો ગયા, ઓર રોજેકા વકત હો ગયા,
 ચેહુ ખાના ખ્યાલ કરકે રોજ ખોલા પીછે દીન નીકલ
 ખાયા, યા સોને આદમીકે હુકમે પાની જ પડા, ઇન
 સખ સુરતોમે રોજ દુટા, ઓર કઝા ઉસકી વાજેખ હુઈ.
 પર કઝારા વાજેખ નહીં. ઓર જો રોજેકો જુલ ગયા,
 ઓર જુલકર ખાયા, યા પાની પીચા યા જમાખ કીચા,
 યા ગુસલકી હાજત હુઈ, યા બદન પર તેલ મલા. યા આંખો
 મેં સુરમા ડાલા, તોભી રોજ નહીં દુટા. રોજમેં ગીબત
 કરના યાને ગીલા કીસીકા કરના, ઓર કીસીકો ગાલીદેના
 ઓર ખુશ કેહના નીહાયત બદલે. સવાખ રોજેકા જતા
 રેહતાહે. બનકે રોજતારકો લાયક હેકે રોજેકો પાક સાક રખે.
 ઓર હજારા યોજોસે અકતાર કરે, ઓર ઇબાદતમે મશગુલ
 રહે. ઝુઠ દગાખાજી મવકુફ કરે. ઇસ મહીને મુખારકકો ગની
 મત સમજે, એક ઇબાદત ઇસ મહીનેકો સત્તર મહીનેકે
 બરાબર, ફીર ગરીબકી ખીદમત ગનીમત જાને, ઓર
 સદકા ફીરકા ઇદક દીન નીહાયત ખુશીસે અદા કરે, તો
 રોજે ઉસકે મકસુલ હોં. મરીઝ ઓર મુસાફરકો રોજે રમઝા-
 નકે ખાના જાયજ હે, ઓર જો રોજ રખે તોભી જાયજ હે

પર ને રોજ રખનેસે મરનેકા અંદેશા હો, રોજ રખના
 ગુનાહ હે. જસ મરીઝ મુસાફરને રોજે રમઝાનકે ખાઓયે,
 ઝોર પોહુ ઉસી મર્ઝમેં મરગયા, યા સફરમેં મરગયા
 ગુનાહગાર નહીં; ઝોર ખીમાર ચંગા હોકે મરા યા મુસાફર
 મુકીમ હોકર મરા, જીતને દીન ચંગા હોકે જીતા રહા, યા
 મુસાફર મુકીમ હોકે જીતા રહા, ઉતને દીનાંકી કઝા વાળેખ
 હુઈ. જયસે દસ રોજે ખીમારી યા સફરમેં ખાએ, ફીર
 અઝછા હોકે યા મુકીમ હોકે પાંચ દીન જીયા અખ ઉસ
 પર પાંચ રોજોંકી કઝા વાળેખ હે. અગર કઝા નકી, વારી
 સ પર વાળેખ હે, કે હર રોજેકે ખદ્દો દો સેર ગંદુમ યા
 ચાર સેર જવ ફકીરોંકો દે. પર દેતા વારીસ પર જખ લાજમ
 હે, કે મુરદા કેહ મરાયો, ઝોર બગેર કહે વાળેખ નહીં. પર બગેર
 કહે વારીસને દીયા તોબી સહીહ હે. કઝા રમઝાનકી ચાહે
 એક લખત રખે, ચાહે ફકસે. રખે, લેકીન કઝારત એક
 લખત વાળેખ હે. ને રાખસ નીહાયત ખુરહા હો, ઝોર તાકત
 રોજેકી ન રહે, રોજ નરખે, ઝોર એવજ હર રોજેકે બરી
 બર સદકએ ફીતરકે ફકીરોંકો દે, ફીર અગર તાકત રોજેકે
 આળખે, ઉત રોજોંકો કઝા કરે. ને અવરત હમલસે હો
 યા દુધ પીલાતી હો અગર રોજ રખનેસે ઉસકે ખચ્ચેકો
 હજીહો, રોજ ખાવે, ઝોર કઝા રોજેકી ઉસપર વાળેખ હે.

અવરત હયેઝો નકાસતાલી રોજ ખાવે, જ્ય પાક હો
 ઉસકી કઝા કરે. જો કોઇ ઇફુઝઝોહાકે અરફકે દાન રોજ
 રખે, એક બરસ અગલે ઓર એક બરસ પીછલેકે ગુનાહાં
 બજશે જાવે. ઓર જો રોજ આથુરેકા રખે, એક બરસકે
 ગુનાહાં બજશે જાવે. જયસે નમાજ સીવા ખુદાકે કીસીકે
 વાસ્તે પરહની જાઘજ નહીં, રોજભી કીસી ઓરકા રખના
 જાઘજ નહીં. ચુનાયે ફી જમાનના બાઝ જાહેલ અવરતે
 પીચીકે રોજે રખતી હે, બહોત પુરાહે. બરસમેં પાંચ રોજે,
 રામના હરામહે, ઇફુલફીતર. ઓર ઇફુઝઝોહા, ઓર જીલહજકી.
 બ્યારવી, બારવી, ઓર તેરવી, તારીખ કો રોજ નહીં રખે.

ઇસલામકા પાંચવાં રૂકુન હજ.

પાંચવાં રૂકુન ઇસલામકા હજ હે, જીસે ખુદાએતાલા
 ખરચે રાહ ઓર સવારી દે, ઓર રાહમેં અમનહો, હજ
 ઉસપર ફર્જ હે. જોકોઇ હજકા ફર્જ નજાને વોહ કાફર હે.
 ઓર જીહાપર ફર્જ હો. અદા નકરે વોહ ફાસીક યાને બડા
 ગુનાહગાર હે. હજ સારી ઉમરમેં એકબાર ફર્જ હે. જ્ય
 ખુદા અસખાબ મોચસ્સર કરે, ઉસવકત મસાઇલ માલુમ

કરશે, ઇસવાસ્તે બાકી મસાઇલ બયાન ન કરીએ.

બયાન અકીકેકા.

હદીશ શરીફમાં આયા છે. કે અકીકેકા ચહ હક હે કે જમ લડકા પયદા હોવે, તબ દો બકરે જુખ્હ કરે. ઝોર લડકી પયદા હોવેતો એક બકરા જુખ્હ કરે. ઝોર “હુજરત સલ લદનાહો અલેહુ વસલજમ” ને અપના અકીકા ચાલીસવેં બરસ બાદ નખુવતકે કરીચાહે. ઝોર જો શરાયત ઝોર એહકામ કરમાનીકે હેં, વે શરાયત ઝોર એહકામ અકીકેલી હેં. ઝોર પયદા હોનેકે બાદ લડકેકે જીધે કાનમે અજન કહે, ઝોર દાહને કાનમે અકામત કહે, ઝોર થોડીમી ખજુર ચા ઝોર મીઠી ચીજ ચાકે લડકેકે તાલુપર લગાવે. ઝોર મુસ્તહબહે, જમ અચ્ચા ખોલને લગે, તૂંબ ઉસકો કલમએ તૈયમ તાલીમ કરે. કે પેહુત્ર ઉસકી બાત કલમએ શરીફ હોવે. જુખ્હ કરનેવાલા વકત જુખ્હકે ચહ પરહે—
 —“અહલા હુન્ના હાનેહોલ અદીકેતો લે ઇબની કુત્તાને દમેહા બે દમેહી વ લહમેહા બે લહમેહી વ અઝમેહા બે અઝમેહી વ અલ્લેહાહા.

એ જીતદેહી વ શારેહા એ શઅરેહી મુખખોહા
 એ મુખખોહી અહા હુમ મજ અલહા શીદાઅન
 લે ઇબ્નનો મોનન નારે બીસમીદજાહે અદલાહો
 અફઝર." આર પુજાનેથી જાએપર લડકેકા નામ લેવે.
 આર મજબુદકે હાડકો ન તોડે, આર સંધ સંધ જુદા કરે
 થા પકાકે પુરે પુરે અજુ નીકાલે, આર એક રાત દાઢકે
 દેવે, આર ગોશત તસદ્દુક કરે, આર માંખાપ ઉસકો ખાવે
 અગર ન ખાવેં તો મુઝાયકા નહીં. અકીકા સાતવેં રોજ કરે,
 અગર સાતવેં રોજ નકીયા, તો અવધવેં રોજ થા અકીસવેં
 રોજ. ઇસતરેહ હકતેમેંકા ખ્યાલ કરલેવે. આક લડકેકા સર,
 મુંડાવે, આર ખાલ આંઘીસે તોલકર ફકીરોંકો તંકસીમ કરે
 આર ખાલકો કીસો મકાનમે દફન કરે.

ખયાન મુતફરરકાત નૈયેતોંકા આર ફતેહા
 આર દુઆઓંકાં.

‘રમઝાનકે રોજિંકી નૈયત’.

નવેતો અન અસુમો ગલન મોન અદાએ શહરે રમઝાન

ફરકુલાહે તઆલા.-

‘રોજ ખોલનેકો નેયત’.

અલ્લા હુમ્મા લકા સુમતો વખેકા આમનતો વ અલ-
યકા તવકકલતો વ અલા રીજકેકા અફતરતો નવેતો સવમલ
ગદે મીન શહરે રમદાન.-

‘અવરતસે ચોહુખત કરતે વકત ચેહ પરહે’.

નવેતો અન અજ મઆ માઆલ મરાતીલ મનકુ ફતે
લે તલ ખીલ મવકુદે ધલા જેહતીલ ધખાદતે ખે અમરીલકા
હીલ અઝીમ ખીસમીલલા હીર રહમા નીર રહીમ.

આંખાંમે મુરંમા લગાતે વંકંત ચેહ હુઆ પરહના

રખખના અતમીમ લના નુરના વગફર લના ઇન નકા
અલા કુલ્લે શેઈન કદીર.

‘આયનેમે દેખતે વકત ચેહ પરહે’.

ફ તખા રકલ્લાહે અહમનુલ ખાલેકીન.

‘મુરદેકા મુસલહી નેયત’.

નવેતો અગ તસેજા હાજલ મૈયેતલ હારેરા વાનેબલ
 ગુસલે ઇમતે સાલલ લે અમરીલજાહે તઆલા લે ઇસતેબા
 હીસ સલાતે વ રકઃઈલ હદસ.

‘કુરખાનીકી નૈયત.’

નવેતો અન ઉદ્દીયતા લીલાહે તઆલા અલા હુઆ
 હાજ મીનકા વ ઇલયકા ર ત કબબલ મીનની ખીસમીલાહે.
 અલાહે અકબર.

‘જાનવરદે જુખુહ કરનેકા નૈયત’

નવેતો અન અજ બહા હાજલ*— હતતાં યખરોજ
 મીનહો દંમુમ મસકુ હુન હલા લન તેયેખન ખીસમીલાહે
 અલાહે અકબર.

*જાનવર જુખુહ કરનેકી નૈયતમેં જહાં હાજલ લીખકર
 જગા છોડીદે વહાં અગર ગાયે હોતો ‘બકરે,’ ઓર અગર ઊંટ
 હોતા ‘જમતે’ ઓર બેસ હોતો ‘જનમુસા’ અગર બકરી હો તો
 ‘ગનમા’ ઓર મુગી હો તો ‘દુખાજ’ ઓર હરન હો તો ‘ઝમી
 નનતા’ ઓર કાઠ પરીંદા હોવે, તો ‘તયરે’ પરહે. ઓર વહાંસે
 ખાડીકી નૈયત તમામ કરે. ઓર જુખુહ કરે.

શતેહા હજરત રસાલહલાહકે નામકી

અલશતેહા ઇલા જનાએ હદરતે સૈયદના વ સનદના
 વ નખીએના વ હખીએના વ શક્ષીએના મોહમ મદીર રસુ
 લીલાહે સલ લલાહો અલેહે વ અલા આલીહી વ અસહા
 ખીહી વ સલ્લમ વ અરવાહે અવલાદે રસુલીલાહે વ અન્વાજે
 રસુલીલાહે વ અસહાએ રસુલીલાહે વ અનસારે રસુલીલાહે
 વ અસહારે રસુલીલાહે વ મન આ મના ખીહી વ અહી-
 ખ્યાએહી વ ખુલશાએહી સલ લલાહો અલેહે વ સલ્લમ
 વલ મોહાનેરીના વ ખમ સતીત તૈયેખીના વત તાહેરીના વલ
 ખુલશાધર, રાશેદીનલ મહદી ઇના વ ઇલા અરવાહીત તાએ-
 ઇના વ ત ખ ઇત તાએઇના વલ ઊલમાઇલ મુજ ત હ
 દાના વસ મુ લ હાએ વશ શોહદાએ વજ જોહદાએ વલ
 ફુકરાએ વલ ગુરખાએ મીનલ અરખે વલ અજમ મીન
 ઉમ્મતે મોહમ મદીન સલ લલાહો અલેહે વ સલ્લમ શતેહા

શતેહા હજરત પીરકે નામકી.

અલ શતેહા ઇલા રહે હદરતે ગવસીસ સમદાની કુતખે
 રખખાની મહખુખે મુખહાની મુલતાનીલ આરેફીના સૈયદના
 વ મવલાનશ શયખે મોહ ઇદદીને સૈયદના અખદીલ કાદ-
 રીલ જલાની કદ દ સલ્લાહો સીર રહુલ અજજ શયઉન

લીલાહે અલ કાતેહા.

કુલ અવલીઆકે નામેકી કાતેહા

ઇલા અરવાહે કીદ વતીલ વાસેલીના વ જુબ દતીલ
આરેકીના જમીએ અવલીયા અલાહે રહેમા હુમુલાહો
તઆલા શેયુન લીલાહ કાતેહા.

તમામ હુકદારેકે નામેકી કાતેહા

અલકાતેહા ઇલા અરવાહે વાલેદીના વ વાલેદીકુમ
વલે ઉસતાજના વલે ઉસતાજકુમ વલે આખાએના વલે
આખાએકુમ વલે અજદાદેના વલે અજદાદેકુમ વલે ઉમ-
મહાતેના વલે ઉમમહાતેકુમ વલે અમવાતેના વ અમવા-
તેકુમ વ અમવાતે જમીઇલ મુસ્લેમીના વલ મુસ્લેમાતે વલ
મોમેનીના વલ મોમેનાતે અલ અહયાયે મીનહુમ વલ
અમવાત કીલ ખરરે વલ ખહરે વલે જમીએ ઉમમતે મોહમ
મદીન સલ લલાહો અલેહે વ સલ્લમ કુલે કાફરતે અહ-
લીલ ઇસલામે મીમ મશારેકીલ અરદ વ મગારેએહા ગફ
રલાહો લહુમુલ જનનાહ અલકાતેહા.

[ઉપર કાતેહા લીખે, ઉનમેસે કાઇલી કાતેહા

પરહે, બાદ સુરે અત્રહમ્ એકબાર ઓર કુલહોવલાહ તીન બાર પરહકે, ચેહ દુઆ પરહે.] અત્રા હુમ્મા સલ્લે અલા મોહમ મહીવં વ અલા આલે મોહમ મહીવં વબારક વ સલ્લેમ સુબહા ના રખ્મેકા રખ્ખીલ ઇન્જતે અમ્મા યસેકુન વ સલામુન અલલ મુરસલીના વલ હમ્દો લીલ્લાહે રખ્ખીલ આલ મીન યે રહ મતેકા યા અર હમર રાહમીન.

• ચેહ દુઆ હર ફરજ નમાઝકે બાદ પરહે

અલ્લા હુમ્મા અન તસ સલામ વ મીન કસસલામ વ ઇલયકા • ચરને ઉસ સલામ હૈયેના રખ્ખના ખાસસલામ વ અહ ખેલના દારસ સલામ તબા રકતા, રખ્ખના વ તઆલયતા યા જલ જલાલે વલ ઇક્રામ યે રહ મતેકા યા અર હમર રાહમીન. . .

• દુઆ

અલ્લા હુમ્મા રખ્ખના આતેના ફીહ ફુનયા હસન તવં વફીલ આ ખિરતે હસન તવં વકેના અજખન નાર વકેના અજખલ કખરે વકે નાઅજખલ હુશરે વકેના અજખલ ફકરે વકેના અજખલ દેન

(૮૦)

બેહુર મતે જદ દીસ હસને વસ હુસયને વડેના અજબસ
આખેરતે વહુ શોરના માઅલ અખસાર બે રહ મતેકા
યા અર હમર રહેમીન.

દુઆ

યા ઇલાહી ક્યા કહું મેં હાલે જર;
હું ગુનાહોંસે નીહાયત શર્મેસાર. ૧
કામ નેકીકા નહીં મુઝસે હુવા;
ગર્ક ઇસયાંમેં રહા મુખ્દો મસા. ૨
તેરે દર પર સીજદેમેં રખ્યાહે સર;
છોડ હમ દરકો ભલાં જાઉં કીધર. ૩
ક્યું ન બખશીશકા રહુ ઉમેદવાર;
મેં ગુનાહગાર ઓર તું આમુર્જગાર. ૪
તુને અપને ફજલસે અય કીરદગાર;
મુઝકો ફતયામેં કીયાહે બા વીકાર. ૫
ઈસલીચે ચેહ હે દુઆ શામો પગાહ;
રખ હમેશા ફજલકી મુઝપર નીગાહ. ૬
જબકે રોજે વાપસીકા હો જુહુર;
સાથ ઈમાનકે મેં જાઉં અય ગફુર. ૭

હુશમેં જખ ખલ્લહો અંદાહી;
મુઝકો બખશાવેં રાકીઉત્ત મુનનખી. ૮

કુઆ

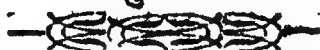
મોમીના અનજો ઇલતીજકે સાય;
અબ કુઆકે લીએ ઉડાઓ હાય. ૧
અય ખુદા સદા કીખીયાઇ કા;
સદા ઉસ નુરે મુરતકાઇકા. ૨
સીધા રતે ચલાઇયા હમકો;
પેચી ખમસે બચાઇચો હમકો. ૩
મરતે દમ એબસે મદદ કીજો;
સાથ ઇમાનકે ઉડા લીજો. ૪
જખ દર્મે વાપસીહો યાં અંદલાહ;
લખપેરો બાઇલાહા ઇલ સલ્લાહ. ૫
કીનાયો મોમીનાકે સીનેસે;
સીના હોઝએ પાક કીનેસે. ૬
સમકો એક રાહે હક દીખા યારખ;
કુરહો ઇખીલાઃ એબ સમ. ૭
દીનેહો દીને અહુમલી કુલખ;

- હો તરીકા મોહમ મહી કલમ. ૮
 ૬ અય ખુલ તુ સમીએ મુલમ,
 બે મુરાદાંકી કર મુરાદ નસીબ. ૯
 ન રહે કોઇ ખસ્તા દીલ ગમગીન,
 સમકી પ્રરીદો મુરાદ આમીન. ૧૦

કુઆ

- અહદા સામેઉલ મુના જતી,
 સમદા કાફીઉલ મોહીમ માતી. ૧
 નેરો ખાલા નમી તવાનમ ગુરુત,
 ખાલેકુલ અરને વસ સમાવાતી. ૨
 હાજતે ખીરા અજ તો મી ખદ્દમ,
 નાંકે કાઝીએ જુમલે હાજતી. ૩
 હેચ પોશીદા અજ તો પીનહા નેમત,
 આલમુ સ સીરરે વસ ખુશીયાતી. ૪
 શુક ફજલે તોફે તવાનમ ગુરુત,
 હાફીજ ફી જમીએ હાલાતી. ૫

કુઆ

પલાહી તલબ હમ કરેં સખ ગરીબ
 કે રોજોંકી બરકતસે જન્મત નસીબ. ૧
 કે દીખાદ જન્મતમેં દીઠારકો;
 દોવે તાજગી સખ દીઠો જાનકો. ૨
 જ બરકત તરાવીહ બખરા સખ ગુનાહ
 રખ ઉમ્મત મોહમદકો તેરી પનાહ. ૩
 કરમ કર હમોપર અય સાહેબ કરમ;
 કે રોજોંકી બરકતસે કર દીલ નરમ. ૪
 દે તપકીક તુ હર મુસલમાનકો;
 કે ધુન્નત દેવે માહે રમઝાનકો. ૫
 દેખો કયાહે ખેહતર મહીના તમામ
 ફીચા છરમેં નાજેલ ખુદાને કલામ. ૬

[ઉપર જે નઝમમેં કુઆએ સીખી હુક છે, વોહ
 નમાજકે બાદ જે યાદહો પરહે; આર ઉસકે બાદ ચેહ પરહે.]
 ૧ સલ લહલાહો તઆલા અલા ખયરે ખલકીહી વ મુહે
 આરશીહી મોહમ મહીન વ આલીહી વ અસહાબીહી આ
 જમઘન ખે રહ મતેહા યા અર હમરે રહેમીન.

બયાન ગુનાહે સગીરા વ કબીરાકા.

ગુસલમાને અબ્બ જોશે દીલસે સુના ચાહીએ, કે જયસે
 અરકાન ઇસલામકે બજાજાને ફરજ હે, ગુનાહોંસે દુર રહેનાલી
 ફરજ હે. ગુનાહ ખાજે કબીરા ચાને ખડે, ઉતકે કરનેસે
 અબ્બ હોગા, અગર તોખા નકરે; આર ખાજે સગીરા હે,
 ઉતકે કરનેસેલી અબ્બ હોગા, પર થોડા અબ્બ ગુનાહે
 કબીરાકા બયાન કરતાહું— શીર્ક ખુદાસે કરના, યતીમોંકા માલ
 ખાના, કીસી અવરતકો ઝુઠી તોહમત છનાકી કરની, દા
 ચદ કાફરોંકે જંગસે ભાગના, શરાબ પોના 'ખુદમ નાહક
 કરના, કીસીકો પીછે બદીસે ચાદ કરના, કીસીકે કકમે-
 ગુમાને બદ કરના, અપને તથાં જોરોંસે અછછા જનના,
 ખુદાસે ખવફ ન કરના, હમસાએકો જોરે 'બેટીપર નઝરે બદ
 કરના, ખુદાકી રહમતસે નાઉમેદ હોના, કીસીસે વાએદા
 કરકે વફા નકરના, કીસીકી અનામતમે ખીઆનત કરના
 ખુદાકા ફરજ તરક કરના, ફરઆને શરીફ પરહકે લુલ
 જના, શહાદત હકકી છુપાના, શહાદત ઝુઠી દેના, જુઠ
 યોગના, ખુબસ કસમ ઝુઠી ખાના, છસસે કીસીકા માલ
 યા જાના યા હરમત જાતી ગહે, કબીર ખુદાકે નામકે દીવા

ઘર કીસીકી ખાના, ઘર સીબદ કીસીકો સોવા ખુદકે
 કરના, જુમઝકી નમાજ તરકે કરના, હમેશા જમાઝત
 કરકે કરના, મુસલમાનોકો કાફર કહેના, કીસીકો ગીલા
 મુનના, ચોરી કરના, સવદા લેતે દેતે કમ તોલના, ઝાલેઝે
 કી ખુશામદ કરના, ખ્યાજ ખાના, કઝયા નાહકે ફેસલ કરના
 મોલ ચુકાકે પોઠે જખરદસ્તીસે કમ દેના, લડકોસે પુરા
 કામ કરના, હચેઝકી હાલતમેં અપની જોર યા ખાંદીસે
 સોહબત કરના, અનાજકી ગીરાનીસે ખુશી હોના, કીસી
 ઝેર અવરતકે પાસ ખીલવતમેં ખેડના, જનવરોસે હમાઝ
 કરના, જુવા ખેતના, કાફરોંકી રસમેં પમંદ કરના, નજુ-
 મીકી ખાતેકો સરયા જનના, હાવા અપની ઇમાદત યા
 તકવાકો કરના; ઝુરદેપર પીટના પુકારકે રોના, ખાનેકો પુરા
 કહેના, નાચ દખના, રાગ ખાલોંસે મુનના, ઇમાદત લોગોંકે
 હીખાનેકો કરના, કીસીકે ઘરમેં ખેઈજાજત ચલેજના, કીસીસે
 મસખરી કરકે ખેડુરમત કરના, ગુનાહ ઉતકે સોવા ઘર
 બહોત હેં. ગરઝ સખ ગુનાહોંસે દુર રહે, ઘર તોખા કરતા
 રહે. હદીસે શરીફમેં અચાહે, કે મુસલમાન વોહ શખસહે,
 કે જસકો જમાનસે ઘર હાથસે કીસીકો ઇજ નહો. ઇનસાનકો
 લાજમ હે ઘર લાયક ચુંદ, કે અપને તઈ લેહાઝ કરકે
 સખસે પુરા આપકો જા; ઘર કીસીકો પુરા નજને, ઘર

(૮૬)

૬ કીસીકા ઝોળ તલાશ નકરે. મસ બઝેર તલાશકે અમરે
ઝોળ કીસીકા આલુમ હોળઝે, તો નરમીસે ઉસે નસીહત
કરે, લેકીન ફઝીહત નકરે. ઝોર રસવા નકરે હકતઆલ
સાબકો અમલકી તવફીક હ. આમીન.

મદહે પયંબર

દહનસે મેરે નામે પાક જલ નીકલા મોહમ મદકા।
હરએકજ શોરયા સલ્લુ અલેહે વઆલે અમનદકા ૧
ભરાહે બેરા હસકે સીનમે હુબ્બે મોહમ મદકા;
વેહી ધનસાં ઉઠાતાહે મઝા નાતે મોમન જદકા. ૨
વીલાએ રહમતુલ લીલ આલમીમે દીદે બાં મેને;
તુઝુલે રહમતે બારી નીશાહે મેરી મરે કદકા. ૩
વોહ જાએ ખુદહે લા ઉંતેહા તુબા અરઝ હસકા।
એક અદના ખાગચાહે મીલકે મદદાહાંકી સર હદકા. ૪
થોહ મરકન ઝોર વોહ મં હસહે મહાબુબે ઇલાહીકી।
દીલે આશેકકે આગે ક્યાહે રતબા અરશે અમનદકા. ૫
હદીમ અદયાને આલમ હોગયે સબ મુનહદમ મકસરા
અબ્બ હાવડત ડંકા આપકે દીને મુનજનદકા ૬

- કરોસેં દુશ્મનાને દીકાં અપના કરસીયા શાહને,
તઆલલાહ ક્યાયા હોમલા શખ્સી મુન્નર રહ્યા. ૭
- જમીંતોં ઉનકી તશરોફ આવરીસે હોગઈ રવશન,
ફલકપરબી ઝહુરાહે કદુમે શાહે સર મદ્યા. ૮
- નીકાલું હોસલા 'સાદેર' કહાંતક નાતે વાલામેં
દશીનાહે મેરા ફીલ હસરતો અરમાને ખેહદ્યા. ૯

મદહે શાહીઉલ મુઝનબીન

- સખપે જખ આયા નામે મોહંમદ સલ લલાહો અલેહે વસલમ,
હકને કહા ચેહ કલમએ અમન્નદ સલ લલાહો અલેહે વસલમ. ૧
- નામે ખુદા જે દીલમેહે અપને તાલેમે ધરે જે જાતે મોહંમદ;
ઉસકહે ચેહ ગંજનએ સગદ સલ લલાહો અલેહે વસલમ. ૨
- હઝરતકી મેઅરાજકી શખ્સા ચાર્મે રે શોર્મે મતક આપસમેં;
કહતેયે મુનકર મુઝદએ આમદ સલ લલાહો અલેહે વસલમ. ૩
- વરલે ખુદાહે તકીઆ જસદા અવ અદનાહે જમકી કુરસી,
અરશે ખરીહે જસકી મસનદ સલ લલાહો અલેહે વસલમ. ૪
- તુઝમેં જે શોકે ફના ફીલ્લાહ હ પે ફયે રનાફીલ હઝરત હોજ;
દીલમે હમેશા પરફાકર ખેહત સલ લલાહો અલેહે વસલમ. ૫
- ખદકે ખુદા કહતીહે જસકો આલમમેં કુરઆને નાતેક;

હે વોહ મુકદ્દસે રૂએ અહમદ સલ લલાહે અલેહે વસલમ. ૬
 શુક્રી જરે 'સાદેર' હરદમ કવલે ખુદાપર અપના અમલહે;
 બીરદ જખાંહે નામે મોહં મદ સલ લલાહે અલેહે વસલમ. ૭

ગજલે નાઅત

હીદાયતકી દા આલમકો હીદાયત હોતો અયસીહો;
 રીસાલત હોતો અયસીહો નખુવત હોતો અયસીહો. ૧
 પુરરાકે ખર્ક જવલાન દમમે પહોંચા અરશે આઝમ પર;
 ને તેઝી હોતો અયસીહો ને સુરઅત હોતો અયસીહો. ૨
 વતનસે મેંજે નાકલા રાહ સીધી લી મદીનેકી;
 ને સવદા હોતો અયસીહો ને વહશન હોતો અયસીહો. ૩
 અસીને એકહી હુમલેમેં તોડા ખામે અયખરકો;
 ને કુવ્વત હોતો અયસીહો ને તાકત હોતો અયસીહો. ૪
 સદાથી અશહદા અનના મોહં નદ સગરેનોંધી;
 સદાકત હોતો અયસીહો શહાદત હોંગી અયસીહો. ૫
 જમાલે પાક દીખાયા નીગાહે લુલ્લસે દેખા;
 તવજજહ હોતો અયસીહો ઇનાયત હોતો અયસીહો. ૬
 ને તસવીર આપકી ખિંચી કહા નકાશે કુદરતને;
 ને નકશા હોતો અયસીહો ને સુરત હોતો અયસીહો. ૭

રાએ મેરાજ બખશા ઉમ્મતે આસીકો ખાત્રેકને;
 શકાઅત હોતો અયસીહો ને રહમત હોતો અયસીહો. ૮
 'કહ્લીમે' ખુશ બયાં કયા ખુશ કલામીહે જગા કલ્લા;
 મજામીન હોતો અયસેહો તખીઅત હોતો અયસીહો. ૯

મહુદે પયંબર

- નાતે અહમદમેં કહું કયા મેરા રત્ના કયાહે;
 વસ્ક ખાલેકહી ને ફરનાએ તો ભંદા કયાહે. ૧
- આગે ખુરશીદ જહાંતાબકે જરરા કયા; ;
 હુસ્ને યુસફી તેરે સામને રત્ના કયાહે. ૨
- બંદએ હકહું ગુલામે શર્હ લવલાક હુંમેં;
 પુછોતો મુઝકો નફીરેન ને સમજા કયાહે. ૩
- ઝંક ફર જાતયોંકો પુછુંગા હુ ગામે સલામ;
 અપ દોલો દીદા કહો એાર તમજા કયાહે. ૪
- રાએ મેરાજમેં ખાત્રેકને ચેહ હજરતસે કહા;
 આ મેરે સામને મહબુબસે પરદા કયાહે ૫
- સબ થીમટ જાતેહેં કેહતાહેં ને આહમદ કોઈ;
 એાર હંમ નામસે ખરહકર કોઈ મીઠા કયાહે. ૬

- હસને થકખાર મંદીનેકી હથારત કરલી;
 ફીર ઉસે ગેઝએ રીઝવાંકી તમન્ના ક્યાહે. ૭
 ગુરપર હનરતે મુસાએ ગીરે ગરા ખાકરા
 જુલવએ ચાર પુકારા અબી દખા ક્યાહે. ૮
 મેંતો ઇસ જન બએ ઉત્તરતકા અસર જન બનું;
 ખુદ નખી મુઝસે કહેં તેરી તમન્ના ક્યાહે. ૯
 જુલવએ ગુરે નખીસે મેરી સગરી હોજનએ
 મત્રેકલ મોતસે કેહદા કે તકાઝા ક્યાહે. ૧૦
 અમને નાઅતમેં કુછ ગુગમે સરાઈ કરલો;
 હમસફરી દમે ફાનીકા ભગેરા ક્યાહે. ૧૧
 શાફએ રોજે જઝાકા હુંમેં મીસકીં મદદાહ;
 ગો ગુનાહુગાર હું લેકીન ગુઝે પરવા ક્યાહે. ૧૨
 હમકો વાએજ નયુના છાંરે બેફીશતો દાનખા
 હમ ગુનામાને નખીહેં હુંમેં કેહતા ક્યાહે. ૧૩
 થફી કેહતાહે દીલ અસતએ 'રીસકીન' હરદમ;
 ઉઃ અત અબ સુએ અરબ હીંદમેં બયડા ક્યાહે. ૧૪

કસીદએ નાઅત

જન હીસસે નામે પાક ગોહંમદ નીકલ અવા

- હનસાને ગીરતે ગીરતે જમીનપર સંભલ ગયા. ૧
 ખરકતસે નામે પાક હબીબુલ્લાહકે;
 આયા પહારભી મેરે આગે તો ટલ ગયા. ૨
 રોને જઝામે નારે શકાઅતસે દખલો;
 કોહિ ગીરાં ગુનાહોકા એક પલમે જલ ગયા. ૩
 જુઝ સખરો શુક ઓર ન નીકલા ઝખાનસે હર્ફ;
 ખજર ગલે હુસેનપે જસવકત ચલ ગયા. ૪
 રોયા તમામ શખજો મેં ખાલેકકે ખવફસે;
 દફતર મેરે ગુનાહકા પાનીમેં ગલ ગયા. ૫
 કુછ હાલ અપની ઉમ્મતે આસીકા દખીએ;
 ક્યાં હોગયા ઝમાનેમે કય રંગ બદલ ગયા. ૬
 મોહ ઘર મુસાફરાનાહે ઇતિમે નહીં કયામ;
 આયા જો કોઈ આજતો ફીર કોઈ કલ ગયા. ૭
 પોંહચેગા વૌ વોહી મંઝીલે મંકસદ પર અય 'ફરીહ';
 રહે ખુદામે આનકે જો સરકે બલ ગયા. ૮

મુસદ્દસ

વશ્ક રમુલમેં જો તખીઅત રવાં હુર્ફ;
 અંબર ફીયાં જખાને કલમ દર દહાં હુર્ફ.

મુરકે ખુલતસે સાફહી ખુશખુ અર્થાં હુઈ;
 મુર નખાએ પાકસ રવચન જહાં હુઈ.
 કરરખીયાંમેં મદદે રસુલે જમાં હુઈ;
 જારી સના રસુલકી દેખો કહાં હુઈ. ૧
 સરદાર આંખાઆફેલેં મહબુબે કીબરીઆ;
 અહમદકા નામ લીખતેહી ખામેને ચેહ કહા,
 લોહે જાળીયાં શુકકે સીજદેમેં રખદીયા;
 હમ બેકમોકે હાલપે રખને કરમ કીયા.
 ખુલખુલકાબી ચમતમેં જખાં ગુલશીરાં હુઈ;
 જારી સના રસુલકી દેખો કહાં હુઈ. ૨
 કરરખીયાંમેં હુમેમેં ગલમાનમે સના;
 પરીજાંમેં આગ દેવાંમેં જાનનાંમેં ખરમલા.
 બાગેંમેં ખુશખુશામેં ગુલાંમેં સમા મસા;
 મદદે સના હનારેં જખીદાહે જા બખત.
 આર ખહુજા ખરમેં મદદે નખી બે ગુનાં હુઈ;
 જારી સના રસુલકી દેખો કહાં હુઈ. ૩
 લવલાક જસની શાનહે ખાદીમ હે જાપ્રઈલ;
 શમસો કમગસે મુર હુયા જસકા બે અદીલ.
 કવસગદા હોઝ હોગયા જમકે લીએ સખીલ;
 કરઆનકે હર પરકસે મોહમદહી હે દલીલ.

અરશી ખુદાપે મદહે શહે લામકાં હુઈ;
 જારી સના રમુલકી દેખો કહાં હુઈ. ૪
 શકકલ કમરકા મોજેઝા કીસકા હુવાહે ચોર;
 બે સાચે કીત ખશાકા હુવા કઃ કરોતો ગોર.
 ખુશખુ બખાં ગુઝતો પસીના ગુલાબ તોર;
 રોજે અઝલસે તા બ અબદહે નખીકા દોર.
 ઉશતરકી મુસમારકી ગોયા જમાં હુઈ;
 જારી સના રમુલકી દેખો કહાં હુઈ. ૫
 તેરી 'ગઝલશર' આજમે ઇજ્જતબી હોગઈ;
 મદહે રમુલ કરનેસે હુરમતબી હોગઈ.
 કુનાકે રંજસે તુઝે રાહતબી હોગઈ;
 વલાહ સખસે ખુબ ચહ કીસમતબી હોગઈ.
 શુકરે ખુદાકે મદહે નખી હમસે યાં હુઈ;
 જારી સના રમુલકી દેખો કહાં હુઈ. ૬

કસીદએ નઃઅત

હસ મુસલમાનો ઘર મહરીલે મીલાદ નહો;
 વોહ હમેશા રહે વેરાં કબી આબાદ નહો. ૧
 માયલે નાઅત અઝર જહને ખુદા દાદ નહો;

હુશ તક ખત્રમે ફસાહત કલો આખાદ નહો. ૨
 શોકે સહરાએ મદીના અગર ઉસ્તાદ નહો;
 કલો ખુલખુલકો ગુલાસ્તાંકા સખક યાદ નહો. ૩
 ખંદાહે ગુલ છમે ફેહનાહે ચમનમેં ખુલખુલ;
 વોહ લખે જખમકી મેરે કહી ફરીયાદ નહો. ૪
 કચએ ગેનુએ સરવરસે સદા આતાહે;
 ને હવા ખાહ હો મેરા કલો ખરખાદ નહો. ૫
 ગુલજો મહશમેં બોલે મલક દખોતો;
 કીસી મેહનુરે મદીનેકી ચેહ ફરીયાદ નહો. ૬
 જાહેદા છકરે ખુદા કામ કહો આતાહે;
 દીલમેં મહખુએ ઇલાહીકી અગર યાદ નહો. ૭
 ચલ મદીનેકાહે ખાક ઉડાતા ફીરતા;
 બે ખીરદ હોશમેં આ મુશ્તમેં ખરખાદ નહો. ૮
 તુઝકો દાવાહે કે જોંગેગા નખીકી તસવીર;
 હતના ગુસતાખ બસ એ ખામએ બેહજદ નહો. ૯
 કેદ ઉલકતકા હો કમરીકી તરેહરો પાખંદ;
 સર્પકી તરેહસે હસ ખાગમેં આજદ નહો. ૧૦
 કેદ ઉલકતકીમેં હઝરતકે મેરા હમ નીકલે;
 ખતમ અલાહ કરે અરસએ મીઆદ નહો. ૧૧
 હાફઝોંકો ને ન સવલ હો તોરે ગેસુધ

હત્ર તક મુરએ વલ લયલ કલી યાદ નહો. ૧૨
 આસમાં પર ન કલી અખમે બીજલી ચમકે;
 અગર ઊંચા એ મેના શોલએ ફરીયાદ નહો. ૧૩
 હર તરફ કુકડા અધિરાલી છા જાએ;
 તુ અગર રવશનીએ આલમે ઇજદ નહો. ૧૪
 જલદ ચલીએ તરફ રોઝએ અકદસ 'દીઝવાં';
 હાંમે આપકી મીઠી કહી બરબાદ નહો. ૧૫

ફાઈ

યા સાહેબુલ જમાલે વયા સૈયેદુલ બશાર;
 મીન વજહે કલ મુનીરો લખઃ નવ વરલ કમર.
 લાયુમ કેનીસ સનાઓ કમા કાના હક કેહુ;
 બાદ અન ખુદા ખુશ્નુર્જ તુઈ કીરસા મુખ્તેસર.

ફાઈ

યા રખ જ ગુનાહે ખેશ ખુદ મુનઈલમ;
 વજ કવલે બદો ફલે બદે ખુદ ખનલીમ.
 ફેઝી બ દીલમ જ આલમે કદસ ખરેન્ઝ;
 વા મહુવ શવહ ખ્યાલે ફાસેદ જ દીલમ.

(૯૫)

કુખાઈ

મેં મેતેરીકહું કામમેં મેરે હે સખ ખતા;
 માનુર હુંકે સહે બશરસે હુવા રવા.
 ઇસલાહદે અગર તુ સમઝતાહે એબકો;
 યા ઠાંપદે કે કોનહે બેએબ જુઝ ખુદ.

અમલુદ્દા શીલ્લાહ કે ચહ રીસાલા ‘હુદોય તુલ
 મુસ્લેમીન યાને ઝુફરીયાતે દીન’ તમામ હુવા
 ખુદાવંદ કરીમ કબુલ કરે, મકબુલે રમુલ કરે. જોકોઈ ઇસકો
 ખરહે, વોહ ઇસ આસી પુર મઆસીકે હકમેં દુઆએ ખેર
 કરે. યા ઇલાહી તુફલસે તેરે હબીબકે, ઓર ઉસકી આલ
 ઓર અસહાબકે, તમામ મુસલમાનોકો નેક તવફીક અતાકર,
 બહુરમતે સૈયેદુલ મુરસલાન વ ખાતેમન નખીઈન સલ
 લલાહો અલેહે વ સલ્તમ. આમીન. આમીન. યા
 રબ્બુલ આલમીન.

હમામ શુંદ.

એમ. એસ. અલી.

